

Manuál k programu DOSITECH 8

©Themis

Obsah.

1 Základní informace.

1.1 Instalace.

1.2 Spuštění.

1.3 Celoobrazovkový režim.

1.4 Struktura dat.

2 Hlavní MENU.

2.1 Kartotéka pacientů.

2.2 Osobní list.

3 Vkládání účtů - obecné zásady.

3.1 Přidružené údaje k výkonům.

3.2 Průběžné informace.

3.3 Vkládání prostřednictvím Kartotéky.

3.4 Ambulantní doklad.

3.5 Doklad Vyšetření - Ošetření.

3.6 Hospitalizační doklad.

3.7 Stomatologické doklady.

3.8 Doklad ZUM.

3.9 Doklad Nepravidelné péče.

3.10 Recept.

3.11 Poukaz na léčebnou a ortopedickou pomůcku.

3.12 Poukaz na brýle a optickou pomůcku.

3.13 Vyúčtování cest v návštěvní službě.

3.14 Záchraná služba.

3.15 Příkaz k transportu.

3.16 Lázeňská péče.

3.17 Přehled vrácených PZT.

3.20 Opravy.

3.21 Zrušení dokladu.

3.22 Kapitace.

3.23 Nositelé výkonů.

3.24 Jiné datum.

3.25 Vyhledání rodného čísla.

4 Vytvoření dávky.

4.1 Průvodní list dávky.

4.2 Faktura.

4.3 Zrušení dávek.

4.4 Přečíslování dávek.

4.5 Přečíslování dokladů.

4.6 Dávka na disketu.

4.7 Dávky pro portál.

5 Číselníky.

5.1 Výpočet ceny Dopravy.

5.2 Stav číselníků.

5.3 Vypnutí číselníku.

5.4 Aktualizace číselníků z Internetu.

6 Přehledy.

- [6.1 Přehled dávek.](#)
- [6.2 Obsah dávky.](#)
- [6.3 Statistika.](#)
- [6.4 Unicitní pacienti.](#)
- [6.5 Ostatní statistické funkce.](#)
- [6.6 Recepty - Tisk.](#)

[7 Zálohování.](#)

- [7.1 Export dat na disketu.](#)
- [7.2 Import dat z diskety.](#)
- [7.3 Záloha dat \(backup\).](#)
- [7.4 Obnovení dat \(restore\).](#)
- [7.5 Kopie dat na pevný disk.](#)
- [7.6 Záloha z pevného disku.](#)
- [7.7 Optimalizace zálohování.](#)

[8 Windows.](#)

- [8.1 Aktivace služeb Windows.](#)
- [8.2 Celobrazovkový režim](#)
- [8.3 Velikost grafického tisku](#)
- [8.4 Provoz ve Windows 7/Vista](#)

[9 Servis.](#)

- [9.1 Revize celkové částky.](#)
- [9.2 Osvěžení po havárii.](#)
- [9.3 Profylaxe souboru.](#)
- [9.4 Export a Import rodných čísel.](#)
- [9.5 Licence.](#)
- [9.6 Servis Kartotéky.](#)
- [9.7 Konfigurace.](#)
- [9.8 Konfigurace receptu.](#)
- [9.9 Časté výkony.](#)
- [9.10 Zpětná konverze.](#)

1 Základní informace.

Program Dositech 8 je určen pro pořizování dokladů zdravotních pojišťoven České republiky do elektronické formy, která umožňuje přenos těchto dokladů na disketách nebo elektronickou poštou. Jmenovitě zajišťuje pořizování dokladů Ambulantních a Hospitalizačních, Vyšetření-ošetření, Stomatologických, Nepravidelné péče, Lázeňské péče, Ozdravenské péče, Záchrané služby, Zdravotního transportu, Vyúčtování cest v Návštěvní službě, Receptů, Poukazů na optickou nebo ortopedickou pomůcku a Kapitačního registru (=registračních lístků).

Program pracuje na PC pod operačním systémem Dos nebo Windows, všech vývojových stadií, na jakémkoliv počítači. Ve Windows 7/Vista nebo na 64bitových procesorech pracuje s podporou ovladače Dech32 (event. s podporou celobrazovkového emulátoru Dosbox). Pod systémem Linux pracuje v emulátoru Wine. Je napsán v jazyku 'C' se zachováním dosovské funkcionality, volitelně využívá prostředí Windows, pokud to dovoluje konfigurace počítače. V optimální konfiguraci provádí ověřování správnosti každého vloženého údaje v reálném čase z hlediska přípustnosti pro přijetí dokladů k zúčtování. K provozu používá číselníky vydávané VZP a ostatními pověřenými orgány, aktualizované každé čtvrtletí, může však pracovat i bez nich. Volitelně vede základní lékařskou dokumentaci. K jeho umístění na pevný disk počítače je při instalaci potřeba cca 1 MB, při provozu s číselníky spotřebuje cca 20 MB a další kapacitu podle množství zpracovávaných dat, které však typicky nepřesáhne jen několik MB. Přednost maximální úspornosti a jednoduchosti umožňuje uchovávat a provozovat program a veškerá data na přenosných pamětech typu Flasch (klíčenka) bez nutnosti instalace do počítače.

Dositech 8 je potomek někdejšího univerzálního programu Dositech, který s celoplošnou licencí distribuovala VZP ČR. Tato licence skončila 31.3.2002 a program Dositech byl přepracován do komerční verze Dositech 8, která zachovává všechny výkonné funkce a uvolňuje navíc mnoho dalších funkcí, které nemohly být uvedeny ve staré celoplošné licenci.

DOSITECH 8 je licenčně navržen tak, aby sloužil pro konkrétní IČZ, resp. IČP, pro ně musí být vystavena licence. Licence je časově omezená, zdravotnické zařízení si ji může zakoupit na libovolné období (nejvýše 3 roky) stanovené po čtvrtletích. Na požádání nebo objednávku ji za poplatek vystaví společnost Themis, která sdružuje autory programu. Program samotný je veřejně volně dostupný (např. na internetových stránkách Themis), bez licenčního kódu je funkční jako demoverze. Licenční kód lze vložit kdykoliv, rovněž tak je možné licenci kdykoliv podle potřeby prodlužovat. Aktuální informace jsou dostupné na www.themis.cz nebo přímo dositech.themis.cz

1.1 Instalace.

DOSITECH 8 je distribuován na jediném (mini)CD, na vyžádání autoři poskytnou jedinou disketu, kde je omezená instalace (bez číselníků). V kořenovém adresáři média je vždy soubor DOSITECH.EXE, který sám zahrnuje vše potřebné pro vlastní provoz. Kromě toho jsou všechny soubory, potřebné pro instalaci, dostupné na stránkách dositech.themis.cz Obecně se při instalaci zapisuje pouze do adresáře \DOSITECH (v žádném případě se nezapisuje do registrů nebo jiných adresářů (složek)).

V Dosovském prostředí je z příkazové řádky potřeba pouze provést příkaz A:DOSITECH a program sám sebe automaticky nainstaluje na pevný disk. Přitom se dotáže, zda na disk C nebo jiný a vytvoří si na něm adresář \DOSITECH, pokud ještě neexistuje. Při inovaci přepíše starší verzi Dositechu. Stejného efektu se dosáhne i prostým překopírováním souboru DOSITECH.EXE z média na pevný disk, nic víc není potřeba!

Instalátor, na rozdíl od "ručního" kopírování, ošetří případný atribut ReadOnly souboru DOSITECH.EXE na pevném disku, který se může náhodně vyskytnout.

V prostředí Windows je z diskety možné samozřejmě postupovat stejně, jako v Dosu. Příkaz A:DOSITECH se možné zadat na příkazové řádce nebo v dialogovém okénku Start - Spustit. Jiná možnost je poklepat na ikonu DOSITECH.EXE na disketě. Rovněž je možné použít kopírování souboru DOSITECH.EXE přetahováním myši. Obecnějším postupem je spuštění ikony A:Dech32 z příkazové řádky nebo poklepem. V tom případě se spouští instalátor Dechu32 a v dialogovém okně nabídne kromě instalace Dositechu (je uvedena jako přirozená 1. možnost) ještě jiné akce, podle obsahu diskety.

Instalace z CD je stejná, CD je samospouštěcí, tzn. že se spustí samo při vložení do CD mechaniky. Na CD je kromě obsahu standardní diskety i mnoho dalších souborů, které se mohou hodit ve zdravotnictví i obecně, zejména jsou na něm všechny poslední známé Číselníky VZP. (Výjimečně se může stát, že se instalační CD nespustí samo; v tom případě stačí poklepat na "Tento počítač", vybrat CD mechaniku a poklepat na ikonu Instal.)

Instalátor obecně pod Windows nezavádí na uživatelský desktop (pracovní Plochu) žádné ikony. Pokud je uživatel chce, musí si je zavést sám. (Postupuje se standardně, tzn. PRAVÝ poklep kdekoli na pracovní ploše - Nový - Zástupce, vyhledat DOSITECH.EXE a nastavit celoobrazovkový režim.). Při instalaci do Windows 7 nabídne instalátor vytvoření spouštěcí ikony na pracovní Plochu.

1.2 Spuštění.

V Dosu se program spustí z příkazové řádky např. příkazem C:\DOSITECH\DOSITECH nebo přechodem do podadresáře CD \DOSITECH a provedením příkazu DOSITECH. Podle libosti si uživatel může vyrobit dávkové soubory nebo jiné pomůcky.

Ve Windows se může spouštět stejně jako v Dosu z příkazové řádky, poklepem na ikonu souboru DOSITECH.EXE, příkazem C:\DOSITECH\DOSITECH.EXE v nabídce Start (vlevo dole) nebo jinou (vlastní) ikonou.

Ve Windows 7 nebo na 64bitových procesorech se Dositech spouští na pozadí ovladače Dech32 příkazem C:\DOSITECH\DECH32 -DW7, viz. ([viz.](#) Provoz ve Windows 7/Vista.)

Při prvním startu po instalaci si program sám vytvoří dva hlavní podadresáře \DATA6 a \CIS6, kromě nich ještě servisní podadresáře \TEXT, \CISTXT, \IMAGE (pokud existují, ponechá jejich obsah samozřejmě beze změn!). Dále položí dotaz na licenční kód (16 cifer v červeném poli), který je potřeba k provozu. Licenční kód poskytuje autorská společnost za poplatek a zpravidla je vytištěn na příkládané autorizované licenční kartě. Tento dotaz je položen zpočátku jednou, správný licenční kód si zapíše na disk a v období platnosti se na něj pochopitelně už neptá. *Pokud uživatel z nějakého důvodu nemá licenční kód, může provozovat Dositech pouze jako omezenou demoverzi - toho dosáhne vložním 16ti nul do licenčního kódu (0000 0000 0000 0000).*

Při normálním provozu se objeví hlavní MENU, z kterého si uživatel vybírá, co chce dělat. Před tím však ještě program zkontroluje, jestli jsou přítomny číselníky VZP. **Obecně nejsou číselníky k provozu nezbytně nutné! Jejich přítomnost ale podstatně zvyšuje výkonost programu.** Pokud nejsou číselníky přítomny nebo některé z nich chybí, vydá Upozornění, které je normálně možné ignorovat, na technický běh programu to nemá vliv. Je ale dobré si kdykoliv číselníky vyzvednout na pobočce VZP nebo si je stáhnout z www.vzp.cz nebo www.themis.cz (dositech.themis.cz/dcisel.htm) - práce s Dositechem je účelnější. **Pokud je počítač s Dositechem připojen k internetu on-line, je nejjednodušší aktualizovat číselníky v MENU>Číselníky>Aktualizace !**

Start programu z příkazové řádky je možné provést i se dvěma možnými argumenty. Jednak DOSITECH \I, což způsobí, že se aktualizují všechny indexové soubory. (Nejprve dojde k jejich vymazání a systém si vytvoří nové v okamžiku, kdy to bude potřebovat). Tuto volbu je nutno provést po havárii nebo nestandardním ukončení (nejčastěji po výpadku proudu), kdy není vždy zaručen správný obsah indexových souborů nebo podobných výjimečných případech.

Druhou možností z příkazové řádky je volba DOSITECH ?, po které následuje zobrazení dalších informací o programu na monitor.

1.3 Celobrazovkový režim.

V Dosu je celobrazovkový režim přirozený, pod Windows je v některých případech nutno ho "ručně" nastavit jako vlastnost Windows, resp. konkrétní ikony Dositechu, pokud už existuje. To platí do vývojové verze Windows XP včetně, u pozdějších Windows 7/Vista nelze předvídat možnosti nastavení celobrazovkového režimu (odlišnosti provozu na různém hardware (procesor, grafická karta) v kombinaci s typem a verzí instalace Win7) a obecně je třeba podpory doplňkového ovladače (Dech32), viz. [\(viz. Provoz ve Windows 7/Vista.\)](#)

Běží-li tedy Dositech v okně menším než obrazovka (projeví se to také tím, že běží pomaleji), nastaví se celobrazovkový režim následovně:

Klikněte vpravo na ikonu Dositechu (tu najdete např. v Tento počítač, na disku C: v adresáři Dositech, Dositech.exe) a zvolte Vlastnosti / Rozvržení (Properties / Layout). Nastavte režim "V okně" ("Window") a zvolte rozměry okna 80x25 v sekci Vyrovnávací paměť (Buffers) i Velikost okna (Size). Potom spusťte program který se zobrazí v okenním režimu, t.j. zmenšený a pomalejší. Klikněte pravým tlačítkem myši na ikonu dosového okna (levý horní roh okna), zvolte Vlastnosti - Rozvržení a nastavte Celobrazovkový režim (Full window). Při potvrzení odpovězte Použít pro všechna budoucí spuštění (Save for future). (Jen výjimečně se stane, že se po této akci ještě běží program v malém okně - pak už stačí přirozené nastavení -> pravé kliknutí na ikonu, Vlastnosti, Obrazovka, Celá obrazovka) Tím je nastavení celobrazovkového režimu hotové. Ve Windows 98 obvykle stačí nastavit pouze vlastnost "V okně".

Důležitá poznámka: Nastavení celobrazovkového režimu je zřejmě triviální úkon, přesto firma Microsoft má chybu v novějších Win2000 a WinXP, která nedovolí uživatelům nastavit režim přirozenou cestou, jak jsou zvyklí ze starších Win98. Proto se musí volit výše popsany, částečně složitější, postup a dosáhnout žádoucího účinku oklikou.

Důležité: Kromě zmíněného postupu lze kdykoliv dosáhnout celobrazovkového režimu ve Windows pomocí standardního dvojhmatu **ALT-Enter!**

U novějších Windows 7/Vista se mohou vyskytnout problémy s grafickými ovladači [\(viz. Provoz ve Windows 7/Vista.\)](#)

1.4 Struktura dat

Jádrem celého programu je jediný soubor DOSITECH.EXE velikosti řádově 1MB. V principu stačí tento jediný soubor k dosažení cíle, t.j. vytvoření dokladů pro zdravotní pojišťovny. Tento soubor by měl být umístěn na pevném disku standardně v adresáři C:\DOSITECH, kde C je písmeno označující disk, může být ale libovolně 'D', 'E' atd. (Program je možné umístit i do jiných adresářů a bude fungovat, ovšem všechna ostatní data budou stejně v základním adresáři C:\DOSITECH a vystavujete se zmatkům a následným chybám. Neexistuje rozumný důvod, proč umístit program do jiného adresáře než základního.)

Při každém (tedy i prvním) spuštění si program zkontroluje, zda existuje adresář C:\DOSITECH a dva základní podadresáře

C:\DOSITECH\DATA6 a C:\DOSITECH\CIS6. Volba disku v těchto cestách je závislá na tom, z jakého disku je program spuštěn. Je-li spuštěn např. z disku 'D', hledá jmenované adresáře na disku 'D'. Pokud tyto adresáře neexistují, vytvoří je. Do adresáře \DATA6 pak vytvoří základní soubor STACK.DBF, do něhož se bude v budoucnu zapisovat seznam všech založených dávek pro pojišťovny: jeden záznam pro jednu dávku. Pro celý provoz je tento soubor klíčový. (Jeho případná ztráta nebo poškození ale neznamená katastrofu, funkce "Osvěžení po havárii" je schopna ho jeho obsah rekonstruovat.) Obsah vkládaných dávek je pak rozdělen zpravidla do 2 - 6 souborů pro každou dávku. Jméno všech souborů příslušejících k jedné dávce je stejné, může se lišit jen v 1. písmenu. (Uživatelé tato jména nemusí zajímat, případně je zobrazuje funkce "Osvěžení po havárii".) Všechny tyto soubory jsou cenné z hlediska uživatele, protože je v nich obsažena všechna jeho práce. Jinam než do adresáře \DATA6 se finanční údaje nezapisují kvůli zálohování. Záloha tohoto jediného adresáře tak chrání většinu vložené práce. Všechny datové soubory uloženy jsou v mezinárodním standardu DBF IV. Jsou proto použitelné i pro externí zpracování, pro laika je ale jejich struktura a provázanost složitá. Databázové soubory mají 3. písmeno extenze 'f' (výjimečně 'g'). Doprovázejí je klasické indexové soubory, které mají 3. písmeno extenze 'x' (výjimečně 'y'). Pokud se ztratí nebo poškodí tyto indexy, Dositech si je sám na pozadí opraví nebo doplní.

Důležitý (i když ne životně) je podadresář \DOSITECH\CIS6, kam se ukládají číselníky VZP.

Dositech operuje s mnoha dalšími soubory a daty, nejdůležitější doprovodné programy jsou Dech32, wget, wordpad atd. Dositech ukládá volitelně i texty, obrázky, atd., specifika jsou popsána u příslušných kapitol.

2 Hlavní MENU.

Hlavní MENU je zavěšeného typu, t.zn. že z horní linky "visí" dolů tabulky s názvy jednotlivých akcí. V MENU je možno se pohybovat pomocí kláves VLEVO, VPRAVO, NAHORU a DOLŮ. Výběr akce se provede stisknutím ENTER na zvýrazněném řádku. V MENU je možno se pohybovat též rychleji v jednom sloupci stisknutím zvýrazněného (obvykle prvního) písmene nebo napříč kombinací ALT písmeno.

První skupina akcí Účty se týká operací pro vkládání a udržování databází účtů a poukazů, z kterých potom vychází dávka dokladů. Její vytvoření a manipulace s ní je možno dosáhnout v druhém sloupci MENU nazvaném Dávky. Ve třetím sloupci je možno prohlížet nebo aktualizovat Číselníky. Dále ve sloupci Přehledy jsou informační a statistické funkce, ve sloupci Záloha jsou zálohovací nástroje naznačeny postupy zálohování. Windows je sloupec, který volitelně propojuje program s operačním systémem Windows. Ve sloupci Servis jsou všechny ostatní doplňující funkce. V poslední položce MENU Exit lze opustit správně program s návratem do operačního systému. (Každé jiné ukončení je víceméně nelegální a může vést k chybě).

2.1 Kartotéka pacientů.

Dositech původně sloužil jen jako opisovač papírových dokladů, od verze 8.10 si uživatelé mohou zapnout službu Kartotéky pacientů. Prostřednictvím Kartotéky je pohodlné vstupovat do dokladů pacienta výběrem podle příjmení nebo rodného čísla. Kartotéka není (po první instalaci) zapnutá a pokud ji uživatel chce aktivovat, zvolí MENU > Účty > Aktivace Kartotéky. (Stejněho efektu se dosáhne i v MENU > Servis > Konfigurace > Kartotéka pacientů, kde ji lze též vypnout.) Je-li Kartotéka zapnutá (**volba se nastavuje v MENU - Servis - Konfigurace - Kartotéka**), objeví se v hlavním MENU na 1. místě položka 'Výběr pacienta'. Ten zobrazí v roletě seznam pacientů, v nichž lze rychle vyhledávat přímým psaním příjmení, resp. RČ (program reaguje na 1. stisknutou klávesu - číslici nebo písmeno). Na Enter program nabídne přehled dávek, které přicházejí v úvahu. Vybírá dávky dané pojišťovny, které případně omezuje danou konfigurací: standardně navrhuje maximálně posledních 10 dávek dané pojišťovny, ale můžete zvolit jen dávky dosud nevytvořené nebo jen dávky mladší 99 dnů (volba se nastavuje v MENU - Servis - Konfigurace - Hledání dokladu pacienta). Rozlišuje se při tom, zda pacient už v dávce má doklad (zelená značka). Po výběru následuje přímý vstup do dávky, jak je to obvyklé u standardního Dositechu. Kromě toho lze založit novou dávku; dosavadní služby Dositechu jsou samozřejmě nadále k dispozici. V roletě 'Výběr pacienta' lze zvolit i opravy (F2), nový pacient (F10), zejména je pak významnou funkcí F9, která provede vstup do [Osobního listu](#) pacienta. Osobní list je dostupný jen pod systémem Windows a musí být [aktivovány Služby windows](#).

Pokud ještě Kartotéka Dositechu v počítači neexistuje, program ji automaticky založí, event. do ní zkopíruje obsah Kapitálního registru. Kromě toho v Servisu kartotéky je možné naplnit databázi jen bezejmennými rodnými čísly z existujících dokladů. Toto je spíše nouzová varianta, ale Kartotéku je možné editovat nebo doplňovat podle potřeby v budoucnu.

Ke Kartotéce se váží i servisní funkce MENU - Servis - Servis kartotéky. Profylaxe prohlédne a případně upraví celou kartotéku z technického hlediska (např. oprava po haváriích apod.) a event. přepíše jméno a příjmení podle zvoleného stylu (nastavuje se v Konfiguraci). Styl je buď klasický (1. písmeno velké, ostatní malá) nebo úřední (vše velkými písmeny). Rovněž Statistika kartotéky může být užitečná např. pro věkový profil pojištěnců, příslušnost k pojišťovně apod.

2.2 Osobní list.

Jedno z významných vylepšení Dositechu pod Windows je možnost využívat textový editor pro uchovávání Osobních listů jednotlivých pacientů. Osobní list je volný text, který si lékař může vést podle libosti a vlastních zvyklostí. Protože textový editor je založen na grafickém standardu Windows, využívá se program Dech32, který obsahuje vlastní "lékařský" editor DechPad, který je založen na široce rozšířené normě Windows Wordpad (využívá knihovnu riched32.dll ver. 2.0).

Dositech (od verze 8.12) automaticky zavádí ke každému rodnému číslu z Kartotéky soubor \DOSITECH\TEXT\RC.RTF, kde RC je přímo rodné číslo pacienta. Tento soubor normálně neexistuje, ale při prvním vstupu do Osobního listu na F9 se vytvoří alespoň hlavička listu a lékař může do listu libovolně psát, list je potom založen na pevném disku. (Pokud chcete pracovat bezpečně, je dobré občas zálohovat celý adresář \DOSITECH\TEXT.) V tomto manuálu dále není popsáno obvyklé ovládání Wordpadu, předpokládá se, že uživatel ho zná nebo si ho snadno osvojí v praxi.

Obvyklý Wordpad ale pro lékařské účely obvykle nestačí, proto DechPad je rozšířen o některé funkce, zejména o makrotexty, které v lékařské praxi nejvíce usnadní práci. Dále budou popsány jednotlivé vlastnosti a význam kláves a tlačítek, zde ale napřed popíšeme na příkladu užití Makrotextů, které je hlavním "zesílením" Wordpadu.

V okně DechPadu, ať už je v něm přítomen nějaký text nebo ne, napište na nový řádek tento text: "Pacient \J\P je zcela zdrav a pojišťovna \Z by mu měla poskytnout slevu."

Najedte myši na začátek tohoto textu, přidržte levé tlačítko a přetáhněte myš na konec textu, kde tlačítko uvolníte. Tím se celý text "obarví", získá inverzní barvu. Nyní stiskněte tlačítko Makrotexty (3. zleva, obrázek s "bublinou", nebo dejte z klávesnice CTRL M, nebo můžete i kliknout vpravo na myš a vybrat Makrotexty) a objeví se roleta s nabídkou všech Makrotextů (dohromady jich může být 100). Vyberte řádek 001 a stiskněte Enter. Program se dotáže na Název Makrotextu, můžete zapsat např. slovo "Junák".

Tím je obarvený text uložen do systému jako Makrotext číslo 001 a v příští práci se může už jen vyvolávat podle potřeby. Hned se o tom můžeme přesvědčit: Posuňte kurzor v editoru např. zase na začátek dalšího řádku a stiskněte tlačítko Makrotextu. Tentokrát není obarvený žádný text a program ví, že se na rozdíl od minulého případu bude Makrotext číst, nikoliv zapisovat. Nabídne Vám opět seznam, vyberte 001. Pokud jste volali DechPad z Kartotéky (ať už z Dech32 nebo Dositech nebo i jiného programu), vypíše editor:

"Pacient František Koudelka je zcela zdrav a pojišťovna 111 by mu měla poskytnout slevu."

Pokud se Vám toto podaří, vidíte, že Makrotexty jsou silnou součástí DechPadu a víte, jak si podle libosti vytvořit další, které budou odpovídat nejčastějším textům, které píšete.

*To ještě ale není všechno, ve vymyšlení makrotextů můžeme ještě pokračovat dál. Vraťme se k makrotextu 001 a trochu ho upravíme. Abychom to mohli udělat, musíme napřed vypnout na chvíli službu maker. Tlačítko Konfigurace (na obrázku je náradí) ukáže některé konfigurační klíče. Vyberte klíč **RTF_PMACRO**(č.288) a nastavte ho do polohy Zakázáno. Tím je potlačeno rozvíjení Makrotextů a můžeme přistoupit k úpravám. Vyvolejte si do editoru makrotext 001 a na nový řádek za \Z napište text "Dne \D tuto zprávu zapsal \M002". Takto upravený makrotext uložte zase jako 001 nacvičeným způsobem. Nyní ale ještě musíme vyrobit makro 002, na které se to první dotazuje. To se udělá ale úplně stejným způsobem: do editoru napište text "MUDr. Jaroslav Všeticka z Humpolce", což může být Vaše vizitka. Text označte a uložte jako makrotext 002 s názvem např. Podpis. Nyní zkuste, jak to funguje. Nezapomeňte ještě v konfiguraci zpátky uvolnit klíč **RTF_PMACRO**(č.288) na hodnotu Povoleno a znovu zavolejte makrotext 001. Tentokrát vypíše text :*

"Pacient František Koudelka je zcela zdrav a pojišťovna 111 by mu měla poskytnout slevu."

Dne 11.03.2004 tuto zprávu zapsal MUDr. Jaroslav Všetíčka z Humpolce"

Takto se dá připojit i více makrotextů. Aby to ale zas nebylo tak jednoduché, mějte na paměti že : připojený makrotext za \M sice může obsahovat další makra, ale ta už se nerozvinou; a namísto \M se rozvine jen nejvíce 256 znaků. Tedy do takových makrotextů píšeme obvykle nějaké kratší, "konstantní" zprávy.

Jinak se tvůrčí práce nekladou žádné překážky.

Editor má většinu vlastností jako široce rozšířený WORDPAD, je ale obohacen o několik zajímavých speciálních vlastností. Dále jsou nejprve vypsány speciální vlastnosti, potom teprve vlastnosti standardního Wordpadu

Funkční klávesy a myš:

Pravý klik myši Rozvine se pomocné menu s hlavními možnostmi editoru. (Tato funkce patří k hlavním a nejpoužívanějším možnostem editoru.)

CTRL D Zapíše datum na polohu kurzoru

CTRL F Vyhledává zadané slovo (F3 jsou potom další nálezy). Pokud dojde nakonec textu, pokusí se automaticky pokračovat od začátku, dále o tom alespoň zvukový signál. Při zápisu hledaného slova je možné rolovat šipkami Nahoru/Dolů předchozími zadáními.

CTRL Y Smaže řádek na kterém leží kurzor.

CTRL M Obtiskne Makrotext od polohy kurzoru. Nejprve se objeví nabídka už zavedených makrotextů, po výběru se celý text rozvine do editoru. Tím se značně usnadní práce, protože časté texty se tak vypíší velice snadno. Do textu se může dále libovolně psát nebo ho upravovat. Prvních 10 Makrotextů je též dosažitelných rychleji na CTRL F1 - F10. Pokud v editoru existuje označený text (inverzní barva), funkce se snaží označený text uložit jako Makrotext. Makrotexty mají ještě jednu silnou vlastnost - Makro pacienta. Protože editor zná podrobnější osobní údaje a další zdravotnická data, může je dosazovat do do textu. Jestliže ve vzorovém Makrotextu je uveden znak např. \P, editor dosadí na toto místo Příjmení osoby o které se píše. K dispozici jsou tyto možnosti: \P .. Příjmení \J .. Jméno \R .. Rodné číslo \Z .. Pojišť'ovna \G .. Hlavní Diagnóza \I .. IČZ lékaře \D .. Dnešní datum Rozvinutí Makra Pacienta lze Vypnout (Konfigurační položka 288 RTF_PMACRO), což je jistě nutné pro případnou editaci. Znak \ (zpětné lomítko) není obvykle dosažitelný na české klávesnici, buď je možné si přepnout na anglickou ALT-SHIFT nebo ho lze dosáhnout ALT 92 na numerické klávesnici.

CTRL P Vypíše nacionále pacienta - jméno, příjmení, rodné číslo a pojišť'ovnu.

F1 Tento help.

F2 Uloží text na disk.

F3 Další vyhledání zadaného slova. (Pokud dojde nakonec textu, pokusí se automaticky pokračovat od začátku)

F8 Uloží text na disk a opustí editor.

Standardní vlastnosti (Wordpad):

Myš Přejížděním po textu se stlačeným levým tlačítkem se označí část textu. Ten potom může být kopírován, odstraněn, přebarven, zvětšen, atd.

CTRL A: Označení celého textu.

CTRL C: Natažení označeného textu do schránky. (= CTRL Insert)

CTRL E: Označený text do středu.

CTRL L: Označený text doleva.

CTRL R: Označený text doprava.

CTRL V: Vloží se text natažený ve schránce (i externí) (= SHIFT Insert)

CTRL X: Označený text se odstraní.

CTRL Z: Poslední operace se vrátí do výchozího stavu.

CTRL + = : Superscript a subscript

CTRL 1, 2, 5: Nastaví mezery mezi řádky

CTRL Home: Kurzor na začátek dokumentu

CTRL End: Kurzor na konec dokumentu Popis dalších vlastností standardu Wordpad je samozřejmě možné nalézt v početných (i populárních) publikacích.

3 Vkládání účtů - obecné zásady.

Hlavní funkcí, kterou DOSITECH nabízí, je vkládání účtů, resp. poukazů. Je tím míněn v podstatě systém tabulek, do nichž uživatel vyplňuje konkrétní údaje v pořadí a formátu, jak jej vyžaduje Datové rozhraní VZP. Při vyplňování se předpokládá základní postup, kdy uživatel má před sebou **dávku papírových dokladů nebo poukazů** a provádí její mechanické opisování list po listu. Jde tedy o blok správně, špatně, dostatečně nebo nedostatečně vyplněných formulářů. Program nabízí tabulku položek, jejíž obsah je totožný s obsahem formuláře. Uživatel postupně vyplňuje jednotlivé položky a program přímo kontroluje jejich správnost. V případě, že je vložen chybný údaj, t.zn. takový, který by vedl k odmítnutí dokladu pro vyúčtování, program nedovolí jeho zápis a vydá hlášení s krátkým zvukovým signálem. Uživatel může zkontrolovat, zda neudělal chybu sám a opraví ji podle správné hodnoty na papíře nebo je chyba již na papíře a uživateli nezbyvá než chybný údaj vynechat a papírový doklad zřejmě uložit stranou pro případné pozdější vyjasnění.

Správná kontrola je z převážné části podmíněna přítomností všech číselníků v programu. Nejsou-li číselníky přítomny, program připustí zápis hodnot mimo jejich rozsah. Za případné chyby ovšem potom odpovídá uživatel. (Z důvodů částečné eroze přísných pravidel VZP v prvních letech tohoto století dochází také k opačnému efektu, kdy číselníky vydávané VZP obsahují chyby a kontraproduktivně nedovolí vkládat správné žádoucí kódy. V tomto výjimečném případě je možné číselník Vypnout v MENU > Číselníky > Aktualizace > Vypnutí. Pak kontrola kód povolí i když v číselníku není a při následném spuštění Dositechu se kontrola opět zapne.)

Protože modelovou situací je opisování dávky dokladů z papíru, předpokládá se, že doklady jsou řádně očíslovány podobně jako celá dávka. Před zahájením opisování dávky je tedy prvním dotazem programu jednoznačné pořadové číslo dávky v rámci roku.

Po vyplnění čísla dávky počítač zjišťuje, zda tato dávka byla již typována (typováním se rozumí zapisování na klávesnici počítače). V případě že ano, vyhodnotí typ dávky (ambulantní, hospitalizační apod.), který je zaveden a v kterém je nutno pokračovat. Pokud ne, vznese dotaz na typ dávky ve svislém MENU. V DOSITECHu verze 8.xx je možno zvolit 15 typů dávek:

- č. 98 Vyúčtování výkonů v ambulantní péči
- č. 99 Vyúčtování výkonů v ústavní péči
- č. 81 Vyúčtování výkonů v ambulantní stomatologické péči
- č. 82 Vyúčtování výkonů v ústavní stomatologické péči
- č. 90 Poukaz na vyšetření/ošetření
- č. 05 Vyúčtování výkonů nepravidelné péče
- č. 36 Vyúčtování cest lékaře v návštěvní službě
- č. 37 Vyúčtování výkonů záchranné služby
- č. 34 Příkaz ke zdravotnímu transportu
- č. 10 Recept
- č. 12 Poukaz na brýle a optické pomůcky
- č. 13 Poukaz na léčebnou a ortopedickou pomůcku
- č. 14 Poukaz na foniatrickou pomůcku
- č. 16 Vyúčtování lázeňské péče
- č. 23 Ozdravenská péče

Po výběru jednoho z nich se objeví na obrazovce dva rámečky. Horní - informační a pod ním rámeček se záhlavím dokladu. Informační rámeček je kurzorem nedosažitelný a proto do něj nikdy nelze nic zapisovat. Zobrazují se v něm průběžné mezivýsledky typování a to jednak za celou dávku (1. řádek, na barevných monitorech žlutě) a jednak za jednotlivý doklad (níže červeně). Kurzor je tedy umístěn ve spodním rámečku, kde se očekává vyplnění záhlaví. Po něm nabízí program vyplňování dalších položek dokladu, podle toho jakého je typu.

Zásadní rozdíl je patrný mezi skupinou dokladů s výkony a skupinou poukazů.

První skupina vyžaduje vyplňování výkonů a zvláště účtovaného materiálu, t.zn. údajů předem neurčitého počtu. K jejich zápisu

slouží přehledové okno (tzv. browser), jehož principy jsou prakticky totožné pro všech osm typů dokladů. Na tomto místě budou vysvětleny společně.

Před zápisem prvního údaje program zobrazí prázdný řádek rozdělený na jednotlivé položky (např. kód, datum, počet apod.). Pořadí položek je totožné s formátem Datového rozhraní (a tudíž i s formátem papírového formuláře). Řádek se vyplňuje normálně zleva doprava. Každá položka má předepsaný počet znaků, které je obvykle nutno všechny vyplnit. Poté přejde kurzor automaticky na další položku. Pokud je přípustné vyplnit méně znaků než formát položky požaduje, je možno na další položku přejít klávesou ENTER. Po opuštění poslední položky zapíše program celý řádek do paměti (musí se ozvat pípnutím) a přejde na nový prázdný řádek. Platí zásada, že nový prázdný řádek je umístěn vždy na stejném místě v horní části okna. Poslední zapsaný řádek klesne o jednu pozici níž a odtlačí pod sebe i všechny případné starší záznamy. Pořadí řádků je chronologické podle uvedeného datumu, tedy od nejpozdějšího nahoře po nejstarší dole.

Tímto způsobem je možné zapsat libovolné množství řádků, pokud neexistuje smluvené omezení. Postup je hladký, pokud jsou postupně zapisovány nové řádky bez chyb.

Při zápisu každé položky provádí ovšem DOSITECH kontrolu správnosti podle požadavků Metodiky. Jestliže považuje nějaký zápis za chybný, vydá hlášení s ostřejším pípnutím a chybný zápis nepustí. Kurzor zůstává na chybné položce. Uživatel může chybu okamžitě opravit nebo celý řádek opustit. K tomu užije nejčastěji dvě možnosti. Pokud nechce dále přidávat další řádky, stiskne ESC, počítač upozorní, že řádek nepřijme a kurzor se vrátí na záhlaví dalšího dokladu. Jestliže si přeje přidávat ještě další řádky, je nutno vymazat chybnou položku klávesami BACKSPACE nebo DELETE, poté stiskne PGDN, tím klesne o jeden řádek níže a po PGUP se objeví nový čistý řádek k vyplnění.

Jiný případ nastane, pokud se chcete vrátit k starším záznamům, které hodláte opravit nebo přepsat. V tom případě se v okně můžete pohybovat nahoru a dolů pomocí PGUP a PGDN, vlevo a vpravo po položkách klávesami NAHORU a DOLŮ a uvnitř položek klávesami VLEVO a VPRAVO (jak je obvyklé u převážné většiny podobných programů).

Aby se zmenšila námaha na vyplňování všech položek, je program vybaven určitou inteligencí předvídat hodnoty některých údajů, které nastanou velmi často. V takovém případě je výhodné nechat počítač tyto hodnoty dosadit. Jako příklad můžeme uvést vyplnění řádku výkonu v ambulantním účtu. První položkou je datum výkonu. Je možné na 6 úhozů do klávesnice zapsat potřebné datum. Naopak na jediný úhoz ENTER se do prázdné položky dosadí automaticky *dnešní datum*. Jindy, když právě vyplňovanému výkonu předcházela jiná, je možné např. zapsat pouze první dvě cifry data (den) a po ENTER počítač dosadí zbytek z předchozího data. Po vyplnění správného kódu je možné provést pokus o zápis a přechod na nový řádek pomocí PGUP. Počítač dosadí počet výkonů 1, odbornost může ponechat prázdnou a diagnózu opíše buď z hlavní diagnózy nebo z předchozí. Pokud opravdu neví, jakou diagnózu by měl dosadit, ozve se s upozorněním.

Samozřejmě je možné některý řádek celý vymazat. Stisknete-li ALT D, zmizí řádek, na němž bliká kurzor.

Kdykoliv stisknete ALT T přemístíte se odkudkoliv na nejvyšší řádek, po ALT B se dostanete na nejspodnější řádek, ALT A nebo ALT I způsobí odkudkoliv přechod na nový prázdný řádek.

Pokud si nevíte rady jaké klávesy používat, na spodních dvou řádcích jsou napovězeny základní klávesy nebo v MENU - Servis - Vysvětlivky - Ovládání je podrobnější nápověda. Vyplňujete-li položku odpovídající číselníku (výkon, diagnóza, odbornost, léčivý přípravek), po F1 se objeví možnost výběru kódu z příslušného číselníku. Je-li to vhodné, můžete hledat klíčové slovo. Pokud jej neuvědíte, po stisknutí ENTER se objeví číselník řazený podle kódů.

3.1 Přidružené údaje k výkonům.

Jak již bylo zmíněno výše, tvoří osm typů dokladů s výkony zvláštní skupinu nejen kvůli prakticky neomezenému počtu výkonů v jednom dokladu, ale proto, že k výkonům se přidružují ještě další údaje a to zvlášť účtovaný materiál, ostatní diagnózy, náhrady a v hospitalizačním účtu též kategorie.

Protože výkony jsou podstatnou informací k posouzení jak odborné, tak i finanční stránky léčení, je přehledové okno výkonů v DOSITECHU navrženo jako centrální okno, které se objeví po vyplnění záhlaví účtu. Teprve z něj jsou dosažitelné ostatní

přidružené údaje. Je to tak také proto, že nemůže existovat doklad bez výkonů.

Vyplňujete-li tedy výkony, můžete kdykoliv stisknout pomocnou klávesu F5 nebo znak lomítka '/' a výkonové okno se překryje podobným oknem pro vyplňování zvlášť účtovaného materiálu. K němu se pochopitelně objevuje i krátké záhlaví, ve kterém se už nepožaduje rodné číslo pacienta ani základní diagnóza (program si je dosadí sám), ale požaduje se bezpodmínečně číslo účtu. Toto číslo nemusí být o jedničku vyšší, může to být jakékoliv číslo, které dosud nebylo použito v rámci daného IČZ a roku. DOSITECH uhlídá jedinečnost čísla účtu pochopitelně jen v rámci typované dávky. Pro další hodnoty záhlaví nabízí údaje opsané z mateřského účtu, můžete je potvrdit klávesou ENTER, což je naprosto nejčastější případ. Poté vyplňujete jednotlivé položky ZUM stejně jako výkony.

Z přehledového okna výkonů se po stisknutí F9 dostanete k vyplňování náhrad. Číselník náhrad obsahuje v současné době 6 kódů. Aby bylo možné vyplňovat náhrady i bez číselníku UHRADY, je v programu napevno zabudováno okno s 8 položkami. Pokud je číselník aktivován, objeví se vysvětlující text vpravo od předepsaných kódů náhrad. U každého kódu můžete označit stisknutím mezerníku náhradu křížkem. Opětovný stisk mezerníku zruší křížek. Nahoru a dolů se pohybujete buď cyklicky klávesou ENTER nebo klávesami NAHORU, DOLŮ. Opuštíte-li celé okno ESC, nic se nezapíše, zápis na disk a současného opuštění dosáhnete stiskem F8 nebo '+'.

Podobným způsobem můžete vyplňovat i vedlejší diagnózy vázané k příslušnému účtu po stisknutí F7 nebo '-'. V rozhraní 6.0 jsou povoleny pouze 4 vedlejší diagnózy (v hospitalizaci 6 a v transportu 2). Ačkoliv mnozí lékaři považují za důležité uvádět vedlejších diagnóz více (a formulář hospitalizačního účtu to připouští) je třeba v tomto případě zvolit pouze ty nejdůležitější. Útěchou může být fakt, že vedlejší diagnózy nemají přímý finanční dopad pro účtujícího. Chcete-li, aby se vedlejší diagnózy zapsaly k účtu, opusťte okno klávesou F8 ('+').

V hospitalizačním účtu je z finančního hlediska velmi potřebné správně vyplňovat kategorie pacienta. Příslušné okno lze dosáhnout z přehledu výkonů klávesou F6 nebo '*'. Z podobných důvodů jako u náhrad je v tomto případě k dispozici okno s pevným počtem 6 kategorií, k nimž lze vyplnit počet dní hospitalizace. Ačkoliv se v metodice připouští ošetrovací doba nejvýše tři měsíce, v DOSITECHu je tato doba omezena na 99 dní v souladu s rozhraním.

Závěrem je nutno si uvědomit, že z přehledového okna výkonů musí být dosažitelné i záhlaví celého účtu. (To je stále viditelné a tudíž si snadno všimnete, že obsahuje eventuální chybu.) Okno se záhlavím dosáhnete kurzorem po stisknutí F4.

Čtenář, který si někdy zkusil pořizovat větší množství dat na počítači si jistě všiml, že pomocné klávesy Fx jsou dublovány klávesami v pravé části klávesnice. To proto, aby se dalo rychle psát pouze pravou rukou. Na konec ještě přehledná tabulka významu kláves:

- F4 záhlaví dokladu
- F5 / léky (ZUM)
- F6 * kategorie
- F7 - vedlejší diagnózy
- F9 náhrady
- F8 + zápis a opuštění

3.2 Průběžné informace.

Na jednu obrazovku není dost dobře možné umístit všechny informace o zpracovávaném dokladu. DOSITECH proto řeší rozvržení základní obrazovky tak, že je viditelné vždy záhlaví dokladu a přehledové okno právě vkládaného údaje. Kromě toho je umístěno v horní části obrazovky ještě informační okno průběžných mezivýsledků. Kdykoliv zapíšete výkon, ZUM, náhradu apod., aktualizuje se přehledová informace o celkovém množství výkonových řádků, celkovém počtu bodů, přímého materiálu, času nositele výkonu atd. Na prvním řádku jsou kontrolní součty za celou dávku, pod ním za jednotlivý účet. Pokud nejsou zapojeny příslušné číselníky (z kterých program čerpá informace o počtu bodů nebo Kč), objevují se v informačním okénku otazníky.

Tedy ihned po volbě dokladu je např. na první pohled vidět, zda doklad obsahuje ZUM či nikoliv. Pokud ano, víte hned, kolik je

to položek a za kolik korun.

3.3 Vkládání prostřednictvím Kartotéky.

Klasické vkládání dokladů popsané výše je přizpůsobeno zejména pro opisování dokladů z papíru. Pro pohotovější zápis v reálném čase je od verze 8.10 volitelně zavedena Kartotéka pacientů (viz. [Konfigurace](#)) Je to databáze pacientů (interně soubor OBVOD.DBF v adresáři \dositech\data6), která u každé položky povinně obsahuje pouze rodné číslo, navíc je ale praktické, když obsahuje alespoň příjmení a jméno, kromě několika dalších osobních údajů, jako je telefon, alergie, adresa atd. Při zapnutí služby Kartotéka se na 1. řádku hlavního MENU objeví Výběr pacienta z rolety. Rychlé vyhledání je možné podle rodného čísla nebo příjmení - roleta se přizpůsobí podle prvního stisknutého znaku, buď písmene nebo číslice. Enter na osvětlené rodné číslo nabídne krátké menu dávek, které připadají pro pacienta nejspíše v úvahu. Přednostně tedy ty dávky, v kterých je pacient už zapsán (jsou zvýrazněny zelenou značkou) a které dosud neprošly vyúčtováním. Seznam je omezen jen na 10 dávek, výběr ovšem lze ovlivnit [Konfiguračním klíčem](#) "Hledání dokladu pacienta". Vždy je tu i položka Založení nové dávky a Přístup do libovolné dávky, takže uživatel má po ruce klasický přístup do dokladů. Po výběru vstoupí program přímo do dokladu.

Kartotéka sama o sobě slouží i jako záznamník osobních údajů pacientů, každou položku lze editovat na F2, je možné provádět i statistiku, a profylaxi, (viz. [Servis Kartotéky](#).)

Doplňování kartotéky je možné pohodlně kdykoliv na klávesu F10. Na počátku, kdy Dositech ještě kartotéku nemá, se při prvním vstupu do Výběru pacienta pokusí Kartotéku vytvořit alespoň z existujícího Kapitáčního registru. Pokud je to málo, uživatel může zvolit v MENU - Servis - Servis Kartotéky - Transfer a doplnit Kartotéku alespoň bezejmennými rodnými čísly z historických záznamů dokladů. Rovněž při každém doplnění Kapitáčního registru se aktualizuje i Kartotéka.

3.4 Ambulantní doklad.

Pokud je z hlavního MENU aktivována první položka v prvním sloupci Vkládání účtů je nutno zvolit IČZ a číslo dávky. Pokud se jedná o novou dávku, zvolíte z následujícího MENU Ambulantní doklady. Záhlaví ambulantního dokladu vyžaduje vyplnit číslo dokladu (kontroluje se, zda již nebylo v dávce použito), poslední 3 znaky IČZ (to znamená fakticky číslo lékaře, který účet vystavil), jeho odbornost, variabilní symbol, rodné číslo pojištěnce (vyloučí čísla která odporují Metodice) a hlavní diagnóza (nemusí být vyplněna).

Po tomto vyplnění se objeví okno pro vkládání výkonů. Nejprve je třeba uvést datum výkonu (kontroluje se existence data a není dovolen zápis data, které teprve bude - závisí na systémových hodinách počítače). Pokud nebyl vyplněn žádný předchozí výkon, lze na ENTER dosáhnout *dnešního data*, pokud existuje předchozí výkon, opíše se na ENTER předchozí datum nebo jeho předchozí část, je-li vyplněno jen první dvojčíslí (den) nebo první čtyřčíslí (den a měsíc). Vyplníte-li jen jednu cifru u dne, program dosadí na druhé místo 0 a zbytek doplní z předchozího data. Kód výkonu se musí povinně vyplnit, nesmí zůstat prázdný. Počet výkonů nemusíte vyplňovat, program v takovém případě dosadí 1. Odbornost může zůstat prázdná. Diagnózu k výkonu nemusíte vyplňovat pokud je vyplněna hlavní diagnóza v záhlaví (program ji automaticky dosadí), nebo pokud existuje předchozí výkon (program dosadí její kód v případě, že hlavní diagnóza není vyplněna). Pokud je hlavní diagnóza prázdná a neexistuje předchozí výkon, program nedovolí zápis výkonu bez vyplněné diagnózy.

Pro rychlé typování je možné doporučit standardní postup zápisu výkonu na 9 úhozů do klávesnice: 2 číslice určující den (měsíc a rok by měl být v měsíčních dávkách stejný), ENTER pro potvrzení, 5 číslic kódu výkonu a PGUP (přechod na nový výkon) (F8) nebo '+' (zápis a exit), případně F7 pro zápis ostatních diagnóz apod. Počítač při tomto postupu dosadí počet výkonů 1, odbornost nevyplněnou (platí odbornost ze záhlaví) a předchozí nebo hlavní diagnózu, což je naprosto nejčastější situace. Vlastní vyplnění kódu výkonu lze ještě podstatně urychlit využitím klávesových zkratk Alt Fx nebo Shift Fx, které umožňují vložení nejčastěji prováděných výkonů. Jejich definice je v tabulce MENU - Servis - Časté výkony.

3.5 Doklad Vyšetření - Ošetření.

Platí vše, jako pro Ambulantní doklad. Navíc je v záhlaví třeba vyplnit IČZ žadatele (kontroluje se úplnost zápisu), číslo účtu, pod kterým žadatel pacienta eviduje (nekontroluje se) a datum vyžádání (nesmí být vyšší než *dnešní datum*).

U data provedení výkonu se kontroluje, zda výkon nebyl proveden dříve, než byl vyžádán. Vyžaduje se Hl. Dg., protože řádková diagnóza se neuvádí.

3.6 Hospitalizační doklad.

Vyplňování je velmi podobné Ambulantnímu dokladu, až na následující rozdíly. Hlavní diagnóza nesmí zůstat nevyplněna. Navíc je možno uvést kód doporučení k hospitalizaci, znak ukončení léčby (X) a je nutné uvést datum přijetí a datum ukončení léčby. U těchto dat se vyžaduje časová následnost, nepřekročení *dnešního data* a délka léčby kratší než 100 dní.

Z toho plyne, že hospitalizační doklady nelze pořizovat v reálném čase!

Oproti Ambulantnímu dokladu se u výkonů provádí kontrola, zda není datum provedení výkonu mimo dobu hospitalizace. Neexistuje položka diagnózy u výkonu. Datum provedení výkonu je nepovinné (kromě operačních výkonů, které program není schopen odlišit).

3.7 Stomatologické doklady.

Obdobně jako ambulantní nebo hospitalizační doklad je možné pořizovat i doklady stomatologické péče. V těchto účtech je nutné navíc vyplňovat u výkonů a léčiv tzv. lokalizaci. DOSITECH vyžaduje vyplnění příslušných položek v souladu s obsahem číselníků, kde je určeno povinné vyplnění. Protože se položka lokalizace často opakuje, je možné v MENU - Servis - Konfigurace nastavit režim opakování lokalizace a program pak doplní předchozí hodnotu u příslušného dokladu na ENTER. V Konfiguraci lze nastavit umístění lokalizace na řádku výkonu nebo léčiva vpředu (podle papírového dokladu) nebo vzadu. V novějších verzích Dositechu je volitelně k dispozici automatické doplňování kódu 00918 k zákonem vyjmenovaným výkonům.

3.8 Doklad ZUM.

Při vyplňování řádku ZUM musíte uvést povinně datum podání, není-li vyplněno, dosadí se předchozí, pokud existuje. Dále se uvede skupina podaného léčiva (nutno dodržet rozsah 1 - 5), při neuvedení se dosadí 1. Kód léku musí být obsažen v příslušném číselníku. Při neuvedení množství se dosadí 1.00, neuvedete-li cenu, dosadí program nulovou hodnotu.

V MENU - Servis - Konfigurace lze nastavit automatické doplňování maximální úhrady.

3.9 Doklad Nepravidelné péče.

Vyplňování je opět velmi podobné Ambulantnímu dokladu. V záhlaví neexistuje rodné číslo a hlavní diagnóza.

U výkonů je nutné vyplnit kromě data i rodné číslo (kontroluje se formální správnost podle metodiky). Program po ENTER na prázdném rodném čísle dosadí předchozí rodné číslo, pokud existuje. Diagnóza se vyplňuje povinně zvlášť u každého výkonu, program nic nenapovídá. Ke každému výkonu je možno zaznamenat náhrady stejným způsobem jako u Ambulantního dokladu. Rodné číslo se k této náhradě doplní podle údaje na aktuálním řádku výkonu.

3.10 Recept.

Požizování receptu bylo zařazeno do programu v rámci sloučení se starším programem APOTECH. Požizování se řídí stejnými pravidly, jen respektuje formáty dat Dositechu. Hlavní rozdíl oproti jiným dokladům je při zápisu kódu. Jednak se kód doplňuje automaticky při zadání názvu léčiva, jednak na klávesy ALT A - ALT Z doplní přednastavené časté kódy nebo lze vyplnit přímo kód. Většina kódů byla původně 5ticiperná, až v roce 2006 byl zaveden číselník ze 7místnými kódy. 5tímístné kódy ale stále převažují a proto stačí vypsát je 5 cifer a program sám předsadí dvě nuly (00), pokud je to ve shodě s číselníkem.

Samozřejmě je možné vyplňovat obě položky receptu, pokud obsahuje jediný lék, stačí stisknout na prázdném 2. kódu Enter a nabídka přejde na další recept. Každý recept je možné označit jako nečitelný nebo ho vyřadit. Podle vlastní konfigurace je možné vynechávat některé položky nebo do nich doplňovat přednastavené hodnoty (viz. [Konfigurace receptu](#)). Program upozorňuje na překročení maximální úhrady z číselníku. Uživatel si může nastavit vyplňování jednotkové ceny nebo celkové ceny za množství.

V roce 2008 byla zavedena Regulace (doplatky a poplatky) s doplňujícími údaji pro Recept. Tyto údaje je možné dosáhnout klávesou F5 - ale až poté, když je vyplněna skupina léčiv.

3.11 Poukaz na léčebnou a ortopedickou pomůcku.

Vyplňování tohoto poukazu je poněkud specifické, neboť tento doklad obsahuje pouze 12 položek v záhlaví. Žádný údaj se neopakuje vícekrát a po vyplnění všech údajů dojde automaticky k zápisu poukazu doprovázenému zvukovým signálem a počítač nabídne další volný list. Nezapisuje se jakékoliv číslo dokladu, ale počítač sám doplňuje pořadové číslo poukazu od 1 do 999.

Obsluha tedy uvede rodné číslo pojištěnce, datum vystavení poukazu, IČZ lékaře, který poukaz vystavil a v případě, že se jedná o zvláštní položku, vyplní se do příslušné kolonky X. Dále se povinně uvede podskupina a kód vydané pomůcky. Pokud počítač v číselníku zjistí, že zaznamenaná podskupina neodpovídá kódu, upozorní na to a nabídne buďto možnost přepsání zapsaného kódu nebo sám opraví příslušnou podskupinu. Následuje zápis množství vydané pomůcky (na ENTER počítač doplní 1), ceny předkládané k úhradě a celkové ceny vydané pomůcky (logicky je zde vyžadováno, aby tato cena nebyla nižší než částka k úhradě). V dalších dvou položkách má obsluha možnost uvést diagnózu, pro kterou je pomůcka vydána a cenu za obal a poštovné. U novějších dokladů (Metodika 4.4) je nutno ještě uvést datum vydání pomůcky, rozhodnout, zda je trvalá, dočasná, nová či repasovaná a zaznamenat kód předepisujícího lékaře. Do údaje Předpokládané datum vrácení se uvádí počet měsíců, počítač si sám dopočítá výsledné datum a navíc můžete uvést evidenční číslo pomůcky.

3.12 Poukaz na brýle a optickou pomůcku.

Při vyplňování tohoto poukazu se opakují některé prvky předchozího dokladu, ale struktura částečně připomíná i např. ambulantní doklad.

V záhlaví se shodně s ortopedickým poukazem vyplní rodné číslo, datum vystavení, IČZ lékaře, příznak úhrady či zvláštní položky a případně diagnóza pacienta. Navíc je možno ještě zaznamenat, že se jedná o rodinného příslušníka, zápisem znaku X do příslušné kolonky.

Po zápisu těchto údajů počítač nabídne okno, které je podobné přehledovému oknu pro vkládání výkonů. Zde se vyplňují jednotlivé kódy vydaných optických pomůcek a jejich ceny. U kódu počítač kontroluje (je-li přítomen příslušný číselník) splnění závazné podmínky, že tato pomůcka patří do podskupiny 09. Počítač rovněž kontroluje, je-li počet takto zaznamenaných pomůcek v rozmezí 1 až 10.

3.13 Vyúčtování cest v Návštěvní službě.

Vyplňování je zcela atypické. Hlavní rozdíl proti zvyklostem je v tom, že do hlavičky účtu se kromě čísla účtu, IČZ, odbornosti a variabilního symbolu se musí uvést kód. Je dvoumístný a požaduje se, aby byl obsažen v číselníku DOPRAVA. Navíc musí mít i atribut, který dovoluje užití pro dávku účtů Návštěvní služby (tuto podmínku počítač za přítomnosti číselníku kontroluje). Z

číselníku DOPRAVA se v okamžiku založení kódu načte i vzorec pro výpočet celkové ceny účtu. Kvůli přetrvávajícím problémům s číselníkem DOPRAVA lze v nejnovějších verzích programu DOSITECH tento číselník a tím i vzorec pro výpočet úhrady editovat. Návod, jak postupovat je podrobně vyložen v MENU - Číselníky - Doprava - Úpravy.

Podle kódu uvedeného v hlavičce počítač nabídne "výkonový" řádek. Ten má proměnný obsah. Buďto se uvádí pořadí údajů podle předpisu Rozhraní - datum, rč., počet km, množství Kč, diagnóza, časy odjezdu a příjezdu (počítač dovolí i "nekauzální" pořadí pro případ, že se služba odehrává přes půlnoc) a cíl cesty (můžete psát i znaky s diakritikou). Paradoxně se neuvádí žádný kód výkonu. V tomto schématu je zbytečné vyplňovat částku Kč.

Druhou možností je vyplnění pouze částky Kč, pokud z číselníku vyplývá nasmlouvaný paušál.

Při typování těchto dokladů počítač vypočítává celkovou částku na každém řádku, pokud existuje správně předepsaný rozšířený číselník DOPRAVA a podle Vaší vůle vyplněný číselník DOPSAZ (MENU - Číselníky - Smluvní tarify dopravy), v kterém jsou uvedeny výše nasmlouvaných paušálů. Pokud by některý z těchto číselníků neexistoval nebo obsahoval chyby, bude DOSITECH vypočítávat hodnoty nekorektně, nejčastěji však bude dosazovat nulové hodnoty. V tom případě Vám dosadí skutečnou cenu až pojišťovna při vlastním zpracování.

Pozn. Pokud založíte hlavičku dokladu a omylem v ní uvedete nechtěný kód, nelze již tento kód opravit. V tom případě musíte celý doklad smazat a napsat znovu!

3.14 Záchranná služba.

Vyplňování je podobné např. ambulantním dokladům. V hlavičce se objevuje nepovinný údaj Jméno a Příjmení zachraňovaného pacienta. Ve "výkonovém" řádku je pouze kód a počet. Pozor! Jako výkon je dovoleno zapisovat zdravotní výkon (obecně čtyř nebo pětimístný) nebo dvoumístný dopravní kód. S obojím si počítač poradí a podle druhu Vám dovolí vyplňovat skutečný počet výkonů nebo ujeté kilometry. O výpočtu úhrady dopravních výkonů platí to co bylo řečeno v předchozí kapitole *Vyúčtování cest v návštěvní službě*.

3.15 Příkaz k transportu.

Doklad je podobný dokladu Záchranné služby. Hlavička má díl A a B. V dílu A se striktně nepožaduje vyplnění čísla základního dokladu, naopak se vyžaduje vyplněná diagnóza. Do kódu výkonu je povoleno uvádět jen dopravní kódy, nikoli zdravotní výkony.

Povinně se vyžaduje vyplnění čtyř položek Odkud, Kam což jsou názvy obcí, případně adresa a příslušná směrovací čísla.

Dositech zde umožňuje ulehčení dvojím způsobem:

- 1) Můžete stisknout F1 pro výběr obvyklé známé trasy z Kilometrovníku. (Obsah Kilometrovníku se edituje v MENU > Číselníky > Doprava > Kilometrovník.)
- 2) Jednodušeji stačí do 1. položky PSČ Odkud namísto číslic psát písmena. Program automaticky přepne na nápovědu z databáze směrovacích čísel a Příslušné směrovací číslo doplní. (Např. stačí napsat jen "lib" a roleta nabídne všechny obce obsahující Lib, tedy Libuš, Liboc, Bohuliby, Liberec apod.) Pak už stačí jen tisknout Enter. *(Pro tuto nápovědu je nutná přítomnost souboru \DOSITECH\CIS6\XPSC.DBF Pokud náhodou chybí, je k dispozici na instalačním CD nebo na webových stránkách Themis.)*

3.16 Lázeňská péče.

V dokladu se vyplňuje předepsaná hlavička a výkony, které se zde jmenují náklady. Doklad je kontrolován proti číselníkům lázeňské péče, kterých je celkem 6. Zvláštností je zápis Sdělení, což je volný text maximálně 20 řádků.

3.17 Přehled vrácených PZT.

3.20 Opravy.

Je-li třeba změnit nebo doplnit údaje v některém účtu či poukazu, využije se s výhodou volba MENU - Opravy. Program se stejně jako při vkládání dotáže na IČZ a číslo dávky ve které bude oprava provedena. Po správném vyplnění těchto údajů se objeví všechny doklady z této dávky v *roletě* seřazeny podle čísla účtu respektive podle pořadového čísla.

Je důležité mít možnost rychlého nalezení dokladu, jenž má být opraven. To právě *roleta* umožňuje několika způsoby. Máte možnost přesouvat osvětlený řádek směrem dolů i vzhůru klávesami šipka DOLŮ resp. šipka NAHORU. To je ale příliš pomalé mezi téměř tisícovkou dokladů. První zrychlení se nabízí užitím kláves PGDN a PGUP. V tom případě se osvětlený řádek (nabídnutý k výběru) přesouvá skokem o celou stránku. Ještě rychlejšího přesunu je možno dosáhnout kombinací kláves ALT B (CTRL PGDN) resp. ALT T (CTRL PGUP), pomocí kterých se dosáhne okamžitého přechodu na poslední, resp. první doklad.

Pokud je však známo (alespoň přibližně) číslo dokladu, resp. pořadové číslo opravovaného dokladu, dosáhne se osvětlení řádku odpovídajícího tomuto dokladu nejrychleji a nejnadhěji prostým napsáním tohoto čísla na klávesnici.

Je-li např. hledané číslo dokladu 563, dojde při stisknutí číslice 5 k osvětlení dokladu s číslem 5, pokud tento doklad v opravované dávce existuje. Na důkaz toho, že byl doklad s číslem 5 nalezen bude toto číslo blikat. Bylo-li naopak hledání napsaného čísla neúspěšné, blikání ustane a zůstane osvětlený původní řádek. Pro kontrolu se napsané číslo objeví ve spodním levém okénku.

Po následném stisknutí číslice 6 se osvětlený řádek opět okamžitě přesune na doklad s číslem 56, pokud rovněž existuje. Následuje-li klávesa 3, je osvětlen hledaný doklad. Dojde-li nyní k překlepu a místo číslice 3 je stisknuta číslice 2, lze při úspěšném nalezení dokladu 562 dosáhnout osvětlení dokladu 563 buďto klávesou šipka DOLŮ nebo dvojicí kláves BACKSPACE a 3. Druhý způsob je nutno použít v případě že doklad 562 nebyl úspěšně nalezen.

Pro snadnější identifikaci hledaného dokladu se na monitoru v *roletě* objeví ještě další potřebné údaje, jako např. rodné číslo ošetřovaného pacienta, celková cena a celkový počet bodů za doklad, počet zaznamenaných výkonů, kód vydané pomůcky apod.

Po nalezení dokladu a stisknutí ENTER se na monitoru objeví příslušný doklad ve stejném tvaru jako při vkládání a je možno cokoliv opravit, doplnit či smazat. Po uložení opraveného dokladu se na obrazovce opět objeví výše zmíněná *roleta* a osvětlen bude řádek dokladu, který byl opravován. Je-li třeba opravovat další doklad, stačí jej opět známým způsobem dosáhnout a celý proces se opakuje. Opravování se ukončí stisknutím klávesy ESC v *roletě*.

Opravit jakékoliv údaje v účtech obsahujících výkony lze též při Vkládání účtů jednoduše tak, že se napíše číslo dokladu, který byl již typován. Počítač zjistí, že tento doklad byl již zaznamenan, zobrazí ho a umožní provést potřebné změny. Takový způsob oprav není možno využít u poukazů, protože u nich obsluha neuvádí číslo dokladu, ale počítač sám postupně přiděluje rostoucí pořadová čísla poukazů v rozsahu 1 až 999.

Při opravách program předpokládá změny a doplňky zejména ve výkonech a dalších údajích (ostatní diagnózy, náhrady, ...). Je-li třeba opravit údaje v záhlaví dokladu, dosáhne se toho stisknutím klávesy F4. Jedinou výjimku představuje poukaz na léčebnou a ortopedickou pomůcku, který obsahuje každý údaj pouze jedenkrát a nelze tedy předpokládat nějaké jeho doplňování, ale pouze opravy.

3.21 Zrušení dokladu.

Průběh této funkce je v počátku zcela shodný s funkcí opravy. Po oznámení, se kterou dávkou se bude pracovat a po nalezení příslušného dokladu v *roletě*, funkce provede po stisknutí klávesy ENTER nenávratné smazání nalezeného dokladu a vrací se do základního MENU. Tuto funkci lze opustit bez následku smazáním klávesou ESC.

Ke smazání dokladu rovněž nedojde, byla-li stisknuta klávesa ENTER po neúspěšném hledání. Bylo-li na klávesnici napsáno číslo dokladu, jenž v příslušné dávce není, doklad odpovídající osvětlenému řádku není v tomto případě zrušen. Úspěšné provedení akce zrušení dokladu je doprovázeno krátkým pípnutím.

Částečně problematické je smazání poukazu uprostřed již natypované dávky. Pořadová čísla pak nejsou kontinuální a tento zdánlivý nesoulad se napraví až při vytvoření souboru dávky, kde je číslování samozřejmě spojitě. Počtem smazaných poukazů se zmenšuje prostor pro celkový počet poukazů v dávce. (Smažete-li např. 5 poukazů z již natypované dávky, bude maximální počet poukazů v dávce omezen na 994.)

3.22 Kapitace.

Vytváření kapitačních dávek tvoří poněkud odlišnou kapitolu programu DOSITECH. Dávka se seznamem registrovaných pojištěnců má sice standardní název, ale nestandardní obsah, proto je vyčleněna zvlášť. Kromě pořízení seznamu DOSITECH též zpracovává i protokoly přicházející z Informačního centra pojišťoven. Kromě toho požadují pojišťovny Register pojištěnců podle tohoto protokolu i po lékařích, kteří nemají kapitaci (zubaři, gynekologové, ...).

1. Pořízení registrovaných pojištěnců.

Každé zdravotnické zařízení, které se uchází o kapitaci, musí předat Zdravotním pojišťovnám seznam pojištěnců u něj zaregistrovaných. ZP zajímá zejména číslo pojištěnce (rodné číslo) a datum registrace, dále jméno, příjmení a příslušnost k zdravotní pojišťovně.

Všech těchto pět údajů musí být předány ZP pro každého pojištěnce.

Číslo pojištěnce je nutné uvést, DOSITECH odmítá nelegální čísla.

Jméno i příjmení může zůstat nevyplněno, jinak DOSITECH automaticky zaznamenává 1. písmeno velké i když obsluha píše malé.

Datum registrace je třeba uvést, pokud je známo. Pokud není přesně známo, DOSITECH doplní po ENTER na prázdné datum hodnotu 1.1.1993 (toto datum se považuje za dostatečně vzdálené pro případy sporu s jiným ZZ, které si případně nárokuje kapitační platbu na stejného pojištěnce). Na klávesu F10 se opakuje předchozí datum.

Pojišťovnu můžete vyplnit jen pro ostatní ZP, po ENTER na prázdný údaj program doplní kód 111 (VZP).

Tímto způsobem zapíšete údaje o všech pojištěncích, za něž bude požadovat kapitační platbu do vlastního "registru", který zůstává na disku počítače v adresáři \DOSITECH\DATA6 s unikátním jménem souboru pro každé ZZ. (Soubor je běžná dávka, formálně s číslem 0; jeho jméno se pro vedlejší informaci v pozadí zobrazuje při pořizování. Jméno souboru začíná písmenem T, které je pro tento účel v Dositech vyhrazeno.)

Z registru je možno DOSITECHEm vytvořit soubor KDAVKA.111 (apod.). Tato dávka je označena číslem jako každá běžná dávka. Při prvním vytvoření dávky se její číslo poznamená u každého pojištěnce, který touto dávkou prošel (dokud konkrétní pojištěnec neprošel alespoň jednou "vytvořením" kapitační dávky, zůstává údaj "číslo dávky" prázdný). Tím je zamezeno, aby vstupoval do dalších případných dávek pro kapitaci. Každou dávku je možné neomezeně opakovat. Každého pojištěnce je možné z dávky vyjmout (vymaže se číslo dávky, tedy poznámka o průchodu dávkou) a nechat jej zařadit do některé příští nebo přímo přeměřovat do nějaké konkrétní jiné dávky.

K výskytu pojištěnce ve dvou dávkách by nemělo docházet, ale není na závadu. V případech sporu s jinými ZZ (a následným odmítnutím) to bude naopak nutné.

Registr nelze v DOSITECHu normálně smazat z důvodů ochrany.

Pokud bude pojištěncova registrace uznána, nemusí příslušné ZZ již v příštím období jeho registraci oznamovat. Znamená to tedy,

že v období zahájení kapitační platby bude tento seznam "dlouhý", později bude již jen "krátký" se spornými nebo nově registrovanými pojištěnci.

Zrušení registrace se neohlašuje.

Na základě seznamu uznaných pojištěnců bude ZZ předávat pojišťovně fakturu v každém období. Tuto fakturu DOSITECH netiskne, vypočítá ale požadovanou částku pokud je přítomen nový číselník věkových indexů VEKIND. VEKIND lze normálně generovat v MENU - Číselníky - Aktualizace.

2. Zpracování protokolu o uznaných a odmítnutých pojištěncích.

Interní registr v Dositechu si u každého pojištěnce poznamenává, zda byl jeho nárok pojišťovnou uznán nebo odmítnut. (V přehledové roletě registru je vidět označení: > Registrace požadovaná, >> Registrace uznaná, - Registrace odmítnutá.) Toto označení je možné změnit kdykoliv "ručně" (Tabelátorem) nebo při zpracování následujících protokolů.

Protokol odmítnutých pojištěnců je soubor na disketě, který předává ZP zdravotnickému zařízení. Jedná se o formátovaný seznam těch pojištěnců, kteří jsou odmítnuti pro kapitační platbu. ZP tento seznam vydá na základě Přihlášky registrovaných pojištěnců (viz 1) a posouzení oprávněnosti přihlášky.

Jméno souboru s Protokolem je očekáváno ve tvaru Epppxxxx.xxx, kde ppp je kód pojišťovny, x jsou číslice generované ZP.

DOSITECH očekává tento formát :

Úvodní věta typu H dlouhá 32 znaků (H (1), IČP (8), počet uznaných (5), počet odmítnutých (5), rok (2), měsíc (2), č. dávky (6), odbornost (3)).

Následující věty typu I dlouhé 172 znaků (I (1), č.řádku (4), příjmení (30), jméno (24), číslo pojištěnce (10), důvod odmítnutí (100), pojišťovna (3))

DOSITECH čte soubor postupně po větách. Vlastní čtení začne v okamžiku, kdy narazí na větu H. Pokud má věta H chybnou délku, čtení končí. Dále zpracovává jednotlivé věty I. Cyklus končí, pokud narazí na konec souboru, jinou větu než I nebo chybnou délku věty I. (Ignoruje tedy případnou další sekvenci vět H).

Přečtené záznamy zobrazí do přehledné informační tabulky. Uživatel si potom může provést statistiku a zejména korekci vlastní "kartotéky" registrovaných pojištěnců.

Korekce spočívá v tom, že do vlastní kartotéky se uvede u odmítnutých pojištěnců záznam, že nejsou uznáni.

Ve sporných případech, kdy i přes odmítnutí požaduje ZZ uznání registrace, musí uvést příslušného pojištěnce znovu do některé další dávky registrovaných pojištěnců (viz 1). Pokud je v budoucnu skutečně uznán, DOSITECH to automaticky poznamená při zpracování dalšího Seznamu registrovaných pojištěnců. (Záznam je možné provést i "ručně" v DOSITECHu, na vlastní odpovědnost obsluhy - klávesou TAB v roletě.)

3. Zpracování seznamu registrovaných pojištěnců.

Seznam registrovaných pojištěnců je soubor na disketě, který předává ZP zdravotnickému zařízení. Jedná se o formátovaný seznam těch pojištěnců, kteří jsou uznáni pro kapitační platbu. ZP tento seznam vydá na základě Přihlášky registrovaných pojištěnců (viz 1) a posouzení bezspornosti.

Jméno souboru se Seznamem je očekáváno ve tvaru Fpppxxxx.xxx, kde ppp je kód pojišťovny, x jsou číslice generované ZP.

DOSITECH očekává tento formát :

Úvodní věta typu H dlouhá 18 znaků (H (1), IČZ (8), počet uznaných (5), rok (2), měsíc (2)).

Následující věty typu I dlouhé 80 znaků (I (1), č.řádku (4), věková skupina (2), příjmení (30), jméno (24), číslo pojištěnce (10), datum registrace (6), pojišťovna (3)).

DOSITECH zpracovává tento soubor stejně jako v případě 2.

Korekce spočívá v tom, že ke každému pojištěnci z tohoto seznamu se do vlastní kartotéky zapíše údaj, že je uznán (event. opraví datum registrace, jméno, příjmení a příslušnost k pojišťovně).

Pokud je pojištěnec odmítnut, ZP to oznamuje v Protokolu o odmítnutých pojištěncích (viz 2).

4. Operace s Registrem.

Protože Registr úzce souvisí s případnou Kartotékou, je jejich efektivní propojení zajištěno dvěma funkcemi:

Doplnění registru - prohlédne Kartotéku a když zjistí, že některý pojištěnec je přítomen v Kartotéce a chybí v Registru, doplní ho.

Doplnění kartotéky - prohlédne Registr a když zjistí, že některý pojištěnec je přítomen v Registru a chybí v Kartotéce, doplní ho.

Kromě toho někdy vyvstane požadavek pojišťovny, aby zdravotnické zařízení předalo kompletní registr, bez ohledu na minulá hlášení. K tomu poslouží funkce **Kompletní registr**

5. Zpětná konverze Registru.

Pro úplnost je možné ze souboru, který obsahuje seznam pojištěnců a je ve formátu KDAVKA, zpětně do Dositechu vytvořit z tohoto souboru kompletní register.

3.23 Nositelé výkonů.

Podle smlouvy ZZ a OP VZP mohou lékaři předávat i seznam nositelů výkonů na disketě, což je v podstatě seznam odborných zaměstnanců. Dositech vede v adresáři \DATA6 soubor s tímto seznamem a umožňuje ho vytvářet, pozměňovat, nahrávat a číst z diskety. Soubor má definovanou strukturu a název ICZ.QRR, kde ICZ je osmimístné IČZ a Q, je čtvrtletí a RR poslední dvojčíslí roku. Znamená to, že těchto souborů může být i více a Dositech umožní výběr mezi nimi. Vždy po ukončení editace souboru program nabídne přenos vytvořeného souboru na disketu, která se odevzdá pojišťovně.

3.24 Jiné datum.

Je běžné, že se pořizují doklady z jediného dne, který již uplynul. V tom případě je vhodné nastavit do počítače příslušné datum, aby byl zápis datových položek pohodlný. To lze vyřešit buďto změnou systémového data operačního systému, což je nepraktické. Proto lze využít tuto službu pro zavedení interního data DOSITECHu, který ho bude dosazovat na potřebná místa. Program si toto datum pamatuje do té doby než zvolíte jiné nebo opustíte program EXITem. Při novém startu bude zase používat *dnešní datum* načtené z operačního systému.

3.25 Vyhledání rodného čísla.

Někdy může nastat speciální potřeba najít účet nebo poukaz konkrétního pacienta v určité dávce. Tomu slouží tato volba MENU. Počítač se při ní opět zeptá na dávku, ve které bude rodné číslo hledáno a poté žádá vyplnění hledaného rodného čísla. Je-li vyplněno, zahajuje hledání, přičemž o úspěchu vydá zprávu výpisem čísla resp. čísel dokladů, kde se hledané rodné číslo vyskytuje.

Rovněž o ukončení i neúspěšného hledání počítač vydá zprávu na monitor. Celá akce má pouze informační charakter.

4 Vytvoření dávky.

Každý účet, který je typován, přísluší určité dávce. S dávkami jako celkem můžete potom různě manipulovat. V první řadě je potřebné vytvořit z natypované dávky soubor KDAVKA.111, který je použitelný pro další zpracování.

Vytvoření dávky je snadné. Po volání této funkce z MENU odpovíte na dotazy o číslu dávky a pojišťovně, poté vyplníte charakter dávky (v naprosté většině případů to bude dávka 'P', tedy původní, možné je i 'O' = opravná) a měsíc a rok, kdy byla vytvořena. *Kromě těchto standardních dotazů je této masce možné označit dávku jako "cizineckou", tedy jako dávku s pojištěnci s nestandardním druhem pojištění (cizinci). Tito pojištěnci musí být ve zvláštní dávce, která je odlišena v položce "Druh pojištění" = 4. Tuto čtyřku zapíšete v políčku, které je normálně skryto, ale vyvolá se klávesou F2.*

Potom se na pevný disk do adresáře \DOSITECH\DATA6 vygeneruje soubor KDAVKA.111. Případný starší soubor téhož jména se bez varování přemaže. V následném kroku můžete okamžitě dávku přenést na disketu (viz. [Dávka na disketu](#)).

4.1 Průvodní list dávky.

Předáváte-li disketu s dávkou na pobočku, je třeba vyplnit i jednoduchý Průvodní list dávky. Jedná se prakticky o údaje opsané z hlavičky dávky. Po volání této funkce se program zeptá na soubor, z kterého má hlavičku číst. Implicitně předpokládá soubor \DOSITECH\DATA6\KDAVKA.111. Pokud je soubor nalezen a jedná se skutečně o standardní dávku, zobrazí potřebné údaje na obrazovku a očekává povel k tisku.

Tisk provádí na volný papír volným formátem z obrazovky, bez české diakritiky. Není možné tisknout přímo do stanoveného formuláře (ten nemá adekvátní strukturu).

Může se stát, že v jednom souboru KDAVKA.111 je více dávek. Program je připraven hledat další hlavičku dávky.

Některé novější tiskárny určené jen pro grafický tisk pod Windows nevytisknou text správně, protože Dositech 8 na tiskárnu vysílá znakové soubory. V tom případě se správné funkce tiskárny dosáhne zapnutím [Služeb Windows](#) a nastavením [Konfiguračního klíče](#) "Přesměrování tiskárny" do polohy 1 nebo 2.

Od verze 8.13 je při aktivovaných službách Windows k dispozici tisk Průvodního listu (i Faktury) v pěkné grafické podobě pomocí Dech32 (ver. alespoň 1.10). Tisk se vynutí klávesou F4. (I bez Dositechu lze tisknout nezávislý Průvodní list z jakékoliv diskety např. příkazem Dech32 -PRUVL=A:\KDAVKA.111)

4.2 Faktura.

Kromě Průvodního listu je obvyklé k disketě na pojišťovnu předkládat i Fakturu za dávky. Faktura obsahuje řadu údajů - osobních (adresa a bankovní spojení, ...), o plátcích (adresa pojišťovny a cena bodu) a o konkrétních dávkách (cena, číslo, počet bodů, ...). Při jakémkoliv tisku si program pamatuje osobní údaje i údaje o plátcích (pro každou pojišťovnu zvlášť) a následně je navrhuje. Údaje o dávkách čerpá z vytvořené KDAVKY, která může být i nezávislá na Dositechu a nachází se obvykle na disketě nebo v adresáři \DOSITECH\DATA6.

V DOSu se faktura vytiskne klávesou F2, při aktivovaných službách Windows je možné použít F4 pro pěkný grafický tisk (pomocí Dech32).

V případě změny Ceny bodu je možné ještě před tiskem fakturu přepočítat na F9.

4.3 Zrušení dávek.

I po vytvoření souboru KDAVKA.111 samozřejmě zůstávají zdrojové databáze na pevném disku v nezměněné formě. Vytvoření dávky můžete opakovat do omrzení. Je-li však již dávka proplacena, nemá většinou smysl podklady pro ni uchovávat na pevném disku. (Jedna dávka může zabírat až 1MB z kapacity disku). Proto lze jediným povelům tuto dávku z disku odstranit.

Úvodem této akce se zobrazí *roleta* se seznamem všech dávek, které byly typovány. Na osvětlené položce označte dávku určenou k likvidaci mezeríkem (vlevo se objeví znak " > ". Opětovné stisknutí mezerníku označení zruší.)

Kdykoliv potom stisknete F10, všechny označené dávky jsou nenávratně odstraněny z disku.

Opatrným uživatelům můžeme doporučit, aby si provedli, chtějí-li, zálohu (viz. [Export dat.](#)). Při označování dávek vidíte v *roletě* datum, kdy byla dávka zpracována do souboru KDAVKA. Pokud je toto datum prázdné, je to varování, že dávka dosud nebyla pro pojišťovnu zpracována!

Uživatelé, kteří mají ve zvyku číslovat dávky každý rok znovu např. od 1, musí rok staré dávky smazat, protože jinak se do pojišťovny vrátí loňské účty. Tato praxe je ale velmi pochybená a je lepší pokračovat v číslování dávek bez ohledu na přelom roku. Podle Datového rozhraní může být číslo libovolné, ale jednoznačné v rámci IČZ a roku.

4.4 Přechíslování dávek.

Pro případ, že máte již hotovou natypovanou dávku a teprve tehdy zjistíte, že jste jí omylem přiřadili chybné číslo, nepřijatelné pro pojišťovnu, můžete vše napravit voláním této služby.

Počítač se nejprve dotáže na dávku, kterou chcete přechíslovat a dále se zeptá na nové číslo. Provede velmi krátce tuto operaci a chrání přitom data před chybným zadáním nového čísla.

4.5 Přechíslování dokladů.

Jestliže dojde omylem k natypování dávky s nevhodným očíslováním dokladů, je možné zvýšit nebo snížit všechna čísla o konstantní hodnotu. Tato operace může proběhnout jen u hotových dávek v souboru KDAVKA a to pouze u dávek pořízených DOSITECHEM. Jiné dávky nebo dávky externě upravované přechíslovat odmítne. Při volání služby program nabídne hotovou dávku na disketě, je možné ale uvést libovolný soubor. Program se zeptá, o kolik bude posunuto každé číslo dokladu, pokud nevíte o kolik, je vhodné uvádět nějaké větší číslo, např. 1 000 000. Je možné uvádět i záporná čísla. Tato služba je určena spíše pro nouzové účely.

4.6 Dávka na disketu.

Jestliže je dávka umístěna ve správném adresáři \DOSITECH\DATA6 může být zkopírována na disketu. Při této akci zjistí program, zda je na disketě dost místa a provede na ni kopii souboru. Pokud je na disketě již nějaká starší dávka, oznámí to a nabídne buď její přemazání nebo připojení. (Připojení je vhodné, když jedno ZZ odevzdává více dávek - není třeba každou dávku odevzdávat na zvláštní disketě). Součástí této akce je automatické nastavení správného labelu diskety. *Label diskety je jednoduché označení diskety (Náveští, Volume), do kterého musí být podle Datového rozhraní uvedeno IČP ZZ. U některých systémů Windows nepracuje Label správně a může se stát, že ho program není schopen umístit. Při potížích pod Windows (zejména 98, Me) se problém vyřeší zapnutím [Služeb Windows](#). Také je v nouzi možno uvést 8 znaků IČP ručně (např. ve Windows Tento počítač>Disketa>Vlastnosti(pravý klik) Obecné).*

4.7 Dávky pro portál.

Tato funkce je určena pro uživatele, kteří mají s některými pojišťovnami otevřenou komunikační bránu pro předávání dávek po internetu (je to například internetová stránka *www.portalzp.cz*). Součástí takových smluv je software, který umožní chráněným způsobem přenést finanční data od zdravotnického zařízení k pojišťovně. Dositech není samozřejmě tímto softwarem (!), ale umí připravit dva klíčové datové soubory pro tuto komunikaci. Jde o obvyklý soubor KDAVKA, (např. KDAVKA.111), v kterém je uložena jedna nebo několik dávek s výkony nebo poukazy. Druhým souborem je FDAVKA (např. FDAVKA.111), kde jsou zakódovány údaje o jedné nebo několika fakturách.

Oba soubory Dositech vytvoří současně a uloží jejich kopie na pevný disk do adresáře \DOSITECH\PORTAL\111, resp. do jiného podadresáře s číslem jiné pojišťovny. Rozděluje soubory pro každou pojišťovnu zvlášť, aby bylo snazší na ně ukázat při otevřeném internetovém portálu k odeslání.

Průběh operace je podobný jako při Zrušení dávek (žádná data se pochopitelně nezruší), t.j. v seznamu dávek označíte požadované dávky mezerníkem a po F10 program sám vytvoří oba klíčové soubory. Dál už musíte zavolat svůj komunikační software a odeslat oba soubory příslušné pojišťovně. Funkce v závěru umožňuje také nahrát kumulovanou KDAVKu na disketu podle běžného scénáře Vytvoření dávky.

Fakturační údaje, které jsou nutné pro všechny faktury si Dositech pamatuje, pokud je nezná, zeptá se na ně při prvním zpracování a dále jsou vždy dostupné ke změnám ve vstupní masce celé funkce na klávesu **F2**.

FDAVKA cituje některé údaje z KDAVKy (rok uzavření, měsíc, druh pojištění atd.). V případě, že z pořízené dávky nebyla dosud vytvořena KDAVKA (tedy neproběhla funkce MENU>Dávky>Vytvoření dávky), Dositech tyto údaje nezná. Při označení mezerníkem si dosadí sám obvyklé hodnoty (dnešní datum, druh pojištění 1, atd.). Dejte na to pozor, v označeném řádku rolety se tyto údaje objeví. Pokud chcete uvést jiné, je potřeba vyvolat napřed funkci MENU>Dávky>Vytvoření dávky a teprve potom Dávky pro portál. V případě dávek, z kterých už KDAVKA byla vytvořena, tento problém nenastává a použijí se původní hodnoty.

V MENU-Dávky-Faktura-Údaje je okno, které umožní editaci fakturačních údajů. Pokud některé z nich nejsou vyplněny, program se na ně zeptá při vytvoření dávky pro portál.

Dositech připouští výjimky z Datového rozhraní pro FDAVKu. Je to z toho důvodu, že některé "malé" pojišťovny si toto rozhraní samy upravily a někdy požadují standardní, někdy vlastní (samozřejmě je to nepřipustné, ale praxe je taková). Jedná se o rozpor v položce IČO, která je standardně dlouhá 8 znaků, některé pojišťovny ji požadují v délce 11 znaků, zakončené "/00". Změnu lze vynutit po F2 - Úprava platebních údajů a klávesou F3 na položce IČO. Pokud ji použijete, nezapomeňte ji potom aktivně vrátit do původního stavu, Dositech si toto nastavení pamatuje.

Zvláštností je také položka Speciální symbol. Je možné do ní zapsat cokoliv, v některých případech může pojišťovna chtít vyplnění měsíce a roku předání dávky. V tom případě ponechte výjimečný řetězec "MMYYYY".

5 Číselníky.

V tomto oddíle MENU je možno jednak instalovat resp. aktualizovat číselníky, jednak tyto číselníky prohlížet.

V podmenu Aktualizace číselníků lze zpracovávat standardní disketu s číselníky nebo provést vlastní vytvoření každého číselníku.

Při volbě Zpracování diskety rozvine program obsah standardního souboru V_CZxxxx.EXE (xxxx je verze číselníků) do podadresáře \DOSITECH\CISTXT a zobrazí seznam číselníků připravených k aktualizaci a jejich extenzi. Při úspěchu je možno přejít k Vlastní aktualizaci.

Verzi číselníků čísluje VZP zpravidla po desítkách za jedno čtvrtletí. Takže např. v roce 2003 v lednu vychází verze 450, v dubnu 460, v červenci 470, v říjnu 480 atd. (V souborech, které distriuuje VZP se verze objeví jako extenze souboru, např. verze 470

číselníku léky se nachází v souboru, který VZP vydává se jménem LEKY.470, apod.)

Při volbě Vlastní aktualizace se na monitoru nejprve objeví dotaz na zdrojový a cílový adresář. Nejpravděpodobnější hodnoty (\DOSITECH\CISTXT a \DOSITECH\DATA6) program sám napovídá a stačí je tedy potvrdit stisknutím klávesy ENTER. Pokud nápověda neodpovídá Vaším požadavkům, je třeba celou cestu vypsat.

Poté se na monitoru objeví vlevo seznam všech číselníků a navíc v prvním řádku slovo Všechno. Potřebujete-li aktualizovat pouze některý číselník, dosáhnete osvětlení jeho názvu a stisknete ENTER. Počítač se Vás ještě zeptá na extenzi (doplněk názvu znamenající verzi číselníku).

Po zápisu extenze (trojmístné číslo shodné s verzí číselníku) hledá počítač textovou formu číselníku ve zdrojovém adresáři a při úspěšném nálezů vytvoří databázovou formu, potom ještě indexový soubor a vše uloží v cílovém adresáři. Během zpracování číselníku počítač podává v pravém okně průběžně zprávy o své činnosti a zobrazuje též zaznamenávaný kód z příslušného číselníku. Při této operaci počítač kontroluje formální správnost daného číselníku a v nepravděpodobném případě chyby ji ohlásí. Pokud soubor na disketě nenalezne, oznámí to.

Chcete-li instalovat nebo aktualizovat všechny číselníky, využijete volbu z prvního řádku. Po zodpovězení dotazu na extenzi počítač hledá postupně všechny číselníky a nalezené zpracovává výše popsaným způsobem. Nenalezení některého číselníku tentokrát neoznamuje.

Návrat do hlavního MENU umožňuje tradičně klávesa ESC.

Chcete-li si kterýkoliv číselník prohlédnout, objeví se po jeho volbě na monitoru *roleta* (popsaná v kapitole Opravy), většinou ještě s přídatným oknem. V této *roletě* jsou zobrazeny příslušné kódy, případně další údaje (název, bodové ohodnocení). V přídatném okénku jsou pak další data příslušející k osvětlenému řádku, jako např. doplněk názvu, ceny stanovené VZP a Ministerstvem financí apod.

Nalezení příslušného kódu lze dosáhnout pomocí kláves šipka DOLŮ, šipka NAHORU, PGDN, PGUP, ALT B (CTRL PGDN), ALT T (CTRL PGUP) nebo zápisem tohoto kódu. Ukončení prohlídky číselníku se dosáhne např. stisknutím ESC nebo ENTER.

Kromě standardně dodávaných číselníků obsluhuje DOSITECH ještě číselník PRACPOM - seznam IČZ s kterými má pobočka smlouvu (chrání proti překlepu a vytváří si jej pobočka a dodává ho uživateli ve zdrojovém souboru PLP111RR.OYY s proměnnými parametry RR a YY) a číselník DOPSAZ, který uchovává výši smlouvených tarifů dopravy pro správný výpočet dopravních dávek. Tento číselník si vytváří a aktualizuje přímo uživatel.

5.1 Výpočet ceny Dopravy.

Někdy se stává, že Dositech nepočítá úhrady dopravních dokladů (návštěvní služby, záchranné služby, zdravotního transportu) podle představ uživatele. To je nejčastěji způsobeno nepřesnostmi v číselníku DOPRAVA, který zodpovídá za vzorec výpočtu. Dále se pokusíme vysvětlit mechanismus výpočtu dopravy, jak jej požaduje VZP a jak jej provádí Dositech. Protože definice je trochu komplikovaná, dochází právě proto k chybám už při vydávání číselníku od VZP. Dositech má několik možností, jak případné nedostatky číselníku DOPRAVA eliminovat.

Obecně může být výsledkem výpočtu složka korunová i složka s rozměrem bodů.

Množství bodů za dopravní výkon může být nenulové jen pokud je u příslušného kódu v číselníku DOPRAVA (MENU - Číselníky - Doprava - Prohlídka) hodnota VAKM rovna jedné.

Výpočet množství bodů závisí též na nastavení hodnoty konfigurační proměnné označené jako "Výpočet bodů v dopravě" (MENU - Servis - Konfigurace). Nastavení na hodnotu 1 má smysl jen u dopravních kódů, u nichž je v číselníku DOPRAVA uveden nenulový "Maximální počet bodů" (MENU - Číselníky - Doprava - Prohlídka). V tomto případě je pak výsledný počet bodů roven součinu počtu kilometrů a maximálního počtu bodů z číselníku. Výsledek je jednotný pro všechny pojišťovny. Při nastavení výše zmíněné konfigurační proměnné na hodnotu 0 probíhá výpočet počtu bodů standardním způsobem. Množství bodů může být

nenulové, pokud je v číselníku DOPRAVA hodnota SMBOD = A. (Označení A pochází z výrazu Ano - ve smyslu povoleno či přikázáno, opozitum Z znamená Zakázáno. To platí obecně v datovém rozhraní VZP.) Výsledek se pak rovná hodnotě "Smluvní body" zapsané v číselníku Smluvních tarifů náležející k příslušnému dopravnímu kódu a pojišťovně (MENU - Číselníky - Smluvní tarify dopravy) násobené příslušným počtem kilometrů.

Hodnota dopravního kódu vyjádřená v korunách je obecně součtem tří různých položek.

První korunová složka je násobkem počtu kilometrů a hodnoty "Smluvní materiálové náklady" z příslušné věty (řádku) číselníku Smluvních tarifů. Nenulová hodnota této složky je však podmíněna požadavkem na bezchybné nastavení vzorce pro výpočet v číselníku DOPRAVA. Hodnota VAKM musí být rovna jedné a hodnota SMPMN = A (MENU - Číselníky - Doprava - Úpravy).

Další dvě korunové složky jsou využívány pouze u dokladu návštěvní služby. Pokud je v číselníku DOPRAVA hodnota SMPAU = A, přičte se k celkové korunové částce příslušný "Smluvní paušál na pacienta" z číselníku Smluvních tarifů. Za podmínky, že je v číselníku DOPRAVA hodnota VAKC rovna jedné přičte se k celkové korunové částce ještě suma Kč vyplněná ve výkonovém řádku.

Hodnota "Smluvní sazba na kilometr" odpovídající v číselníku DOPRAVA klíči SMSAZ je využívána pouze u dokladu č. 39 - "Vyúčtování náhrady cestovních nákladů soukromým vozidlem". Tento doklad nemá stanoveno datové rozhraní, veličina se však chová stejně jako SMPMN.

Celkově tedy lze shrnout, že výpočet úhrady dopravních kódů lze ovlivnit editací příslušné věty v číselníku DOPRAVA, správným vyplněním vlastního číselníku Smluvních tarifů a nastavením konfigurační proměnné "Výpočet bodů v dopravě".

5.2 Stav číselníků.

Od verze 8.17 je pro lepší orientaci v číselnících zavedena informační funkce Stav číselníků, která zobrazí verzi právě přítomného číselníku. Je to obvykle trojmístné číslo, které každé čtvrtletí stoupá o 10 (např. leden 2004 má verzi 490, duben 2004 verzi 500 atd.) Pokud se místo trojčíslí ukáže ???, znamená to, že číselník byl aktualizován před květnem 2004 nebo nebyl aktualizován Dositechem.

5.3 Vypnutí číselníku.

Někdy se stává, že VZP vydá neúplný nebo chybný číselník a i když oprava následuje, působí to nepříjemnosti těm, kteří chtějí vykázat prokazatelně legální kód, ale Dositech ho nepustí, protože momentálně není v číselníku. Stejná situace nastane, když je kód vyřazen, ale uživatel chce pořizovat doklady za minulé období, kdy ještě kód platil.

V MENU > Číselníky > Aktualizace je funkce Vypnutí, která umožní vypnout jeden konkrétní číselník. Pokud je "vypnut", tváří se Dositech, jako by tento číselník neexistoval. Na stejném místě je možné číselník zase zapnout. Kromě toho status "vypnutí" skončí i při Exitu s programem. Čili při opětovném restartu Dositechu jsou zas všechny dostupné číselníky "zapnuté".

5.4 Aktualizace číselníků z Internetu.

Společnost Themis poskytuje k Dositechu stálou službu údržby všech číselníků na internetovské stránce www.themis.cz/dositech/cis6. Tato služba je možná jen v návaznosti na existenci portálu www.vzp.cz, kde VZP zveřejňuje aktuální číselníky. Tyto číselníky transformuje služba Themis do tvaru vhodného pro Dositech a umísťuje je na své stránky ve formátu .DBF

Pokud je tedy počítač, na němž právě běží Dositech, zároveň připojen k Internetu, je **naprosto nejjednodušší** aktualizace číselníků umožněna v MENU > Číselníky > Aktualizace > Stažení z Internetu. Stačí zvolit z rolety jeden konkrétní číselník a Dositech si ho přitáhne ze stránek [themis.cz](http://www.themis.cz). Při úspěšném stažení ukáže porovnání staré a nové verze a na souhlas obsluhy nahradí starý číselník novým.

K hladkému běhu této funkce je nezbytná přítomnost obslužného programu WGET.EXE v adresáři \DOSITECH. Pokud tam náhodou není, je k dispozici např. na instalačním CD nebo i na stránkách themis.cz/map.htm.

6 Přehledy.

V Přehledech můžete vybírat z několika pomocných funkcí, které mají většinou informační charakter a nejsou absolutně nutné pro provoz.

6.1 Přehled dávek.

V této části hlavního MENU si můžete vybrat mezi Přehledem všech natypovaných a dosud nesmazaných dávek a následně podrobnější prohlídkou Obsahu jedné konkrétní dávky.

Zvolíte-li Přehled dávek, objeví se na monitoru *roleta*, v níž každý řádek představuje jednu dávku. Je zde uvedeno číslo této dávky, IČZ subjektu předávajícího tuto dávku, slovně typ dávky, počet dokladů v této dávce, celkové body za dávku, celková cena a datum, kdy byla tato data zpracována do dávky.

Ve spodním přídatném okénku jsou zobrazeny stejné údaje a navíc jsou zde uvedeny ještě další podrobnosti. Je to počet dokladů léků, rok a měsíc, za který byla tato dávka vytvořena, datum posledního zápisu do dat v dávce, odděleně body za výkony a za kategorie, cena přímého materiálu za výkony a cena léků, počet výkonů (tj. počet řádků záznamů výkonů), počet náhrad a počet léků (tj. rovněž počet záznamů řádků s léky). Po F2 se navíc zobrazí seznam všech databázových souborů, které se týkají zvolené dávky.

Jednotlivé dávky jsou v *roletě* seřazeny podle IČZ a dále pak podle čísla dávky. Dosažení hledané dávky je možné pomocí kláves šipka DOLŮ, šipka NAHORU, PGDN, PGUP, ALT B (CTRL PGDN) a ALT T (CTRL PGUP). Spodní okénko je možno vytisknout (pouze bez diakritiky) stisknutím klávesy F10, celou *roletu* (informace o všech přítomných dávkách) stisknutím F9. Opuštění funkce se dosáhne opět klávesou ESC nebo ENTER.

6.2 Obsah dávky.

Při volbě Obsah dávky se počítač nejprve zeptá na data charakterizující dávku (IČZ a číslo dávky) a poté se na monitoru objeví *roleta* svým uspořádáním velmi podobná *roletě* předchozí. Její přesný obsah je závislý na konkrétním typu dávky. Dosažení konkrétního dokladu je rovněž obdobné jako v předchozím případě, navíc je možnost zápisu čísla resp. pořadového čísla dokladu na klávesnici (viz kapitola Opravy).

Okénko s podrobnou charakteristikou jednotlivého dokladu je možno taktéž vytisknout (opět bez české diakritiky) pomocí klávesy F10. Pomocí F9 lze vytisknout celý obsah *rolety* (záhlaví jednotlivých dokladů) řádek po řádku.

6.3 Statistika.

Statistika je velmi silnou a účinnou funkcí, protože umožňuje uživateli zvolit vlastní konstrukci a podmínky žádaného přehledu.

Veškeré účty jsou v DOSITECHu zařazeny do konkrétních dávek. Statistika provádí velmi obecné vyhodnocení všech dat napříč dávkami. Výsledkem statistického zpracování je přehledná tabulka, doplněná finančními součty. Uživatel si může vybrat hlavní kritérium podle kterého se budou zpracovaná data řadit a může nastavit celou řadu omezujících podmínek (filtrů). Je-li třeba zjistit celkové částky účtované jednotlivým zdrav.pojišťovnám, zvolíme první kritérium. Pokud však potřebujeme vědět, kolik stálo ošetřování jednotlivých pacientů, vybereme jako argument pro statistiku čísla pojištěnců. Jako kritérium statistického zpracování

můžeme zvolit také IČZ ošetřujícího lékaře, jeho odbornost, variabilní symbol, diagnózy pacientů, nebo pokud nás zajímá časová posloupnost účtovaných výkonů, rozhodneme se pro měsíce resp. dny. Ve všech těchto případech je v tabulce ke každému hlavnímu kritériu (např. kódu pojišťovny) uveden celkový součet účtovaných bodů a korun (PMA + ZUM), dále pak počet účtů příslušejících danému kritériu a vedle také částka za zvlášť účtovaný materiál a body za kategorie ošetrovatelské péče. Speciálně pro argument Kódy výkonů má uvedený počet význam počtu provedení výkonu, nikoli počtu účtů.

Pro ještě účinnější možnost zkoumání dat je možno využít bohatou škálu filtrů. Je zde možno nastavit konkrétní interval kódů pojišťoven, čísel dávek, určité období mezi dvěma daty a podobně. Je-li u některého filtru vyplněna pouze levá hodnota 'OD', DOSITECH to chápe tak, že nás zajímá právě tato přesná hodnota dané veličiny. Pokud je naopak uvedena pouze pravá hodnota 'DO', program na tento filtr nebere zřetel. Nakonec je možno využít ještě zvláštní syntaxe pro zjednodušené vyplnění filtrů. Pokud nás zajímají například pouze účty s diagnózou začínající například písmenem J, stačí do levé hodnoty 'OD' uvést J+. DOSITECH to chápe jako interval J00 - J999. Speciálně lze zvolit v menu Sex. V tom případě se všechny výsledky vyhodnotí jen pro muže nebo ženy, není-li udán, pro obojí. Podobně se chová i filter na SZP. Když statistické výpočty skončí, je možno celou tabulku (obecně delší než obrazovka) vytisknout pomocí klávesy F9. Pro kontrolu je možno se zpětně podívat na nastavení filtrů. Ty jsou v té době již upraveny podle výše zmíněných pravidel.

6.4 Unicitní pacienti.

Počet unicitních pacientů se rozumí počet konkrétní počet pacientů, kteří byli za určité období ošetřeni. Tato statistika je identická s volbou statistiky podle Čísel pojištěnců v hlavní funkci Statistika. Zde je jen uvedena zvlášť, protože její výsledky jsou často žádány a uživatel k ní má pohodlnější přístup.

6.5 Ostatní statistické funkce.

Jen pro velmi stručnou informaci a pro zachování služeb ze starších verzí Dositechu jsou zařazeny přehledy Sestava lékařů a Sestava variabilních symbolů, které udávají podíl bodů a Kč vzhledem k IČZ nebo variabilnímu symbolu v jedné dávce. Frekvence hl. diagnóz udává, kolikrát byly v určité dávce vykážány jednotlivé hl. diagnózy. Podobně pracuje i Frekvence výkonů, také jako statistika z jediné dávky.

Všechny výsledky lze vytisknout na tiskárnu po F9.

6.6 Recepty - Tisk.

Jako dřívější APOTECH je možné tisknout přehledy týkající se dávek receptů: Tisk rekapitulace, Protokol cizích a vyřazených receptů.

7 Zálohování.

Během typování jakékoliv dávky se ukládají všechna data na pevný disk do příslušných databází. Tato data jsou na disku uložena stále pro další zpracování. Může se ale výjimečně stát, že z nějakého důvodu (porucha disku, výpadek proudu, počítačové viry, neopatrné zacházení, atp.) jsou data zničena. Proto opatrní uživatelé provádějí jistě bezpečnostní kroky, které podobným nehodám předcházejí nebo zmírňují jejich následky. Jedná se o vytváření záložních kopií dat. Záložní data mohou sloužit jednak k zajištění před ztrátou, jednak pro přenos na jiný počítač.

Zálohovat by se mělo každý den po skončení práce, minimálně však 1x za týden.

V 21. století, kdy kapacita diskových médií je několikanásobně vyšší než v dobách uvedení Dositechu do provozu jsou prakticky

všechny dále popsané postupy zastaralé. Z pohledu Dositechu 8 **stačí zálohovat pouze obsah adresáře \DOSITECH\DATA6**. Všechny ostatní adresáře lze alespoň teoreticky zrestaurovat z jiných zdrojů (licence, konfigurace, číselníky apod.) Pečlivý uživatel může zálohovat obsah adresáře \DOSITECH se všemi podadresáři, protože i tak je to zpravidla jen několik MB dat. Volba zálohovacího procesu uživateli, protože existuje mnoho volně dostupných komprimovacích programů a uživatel si může zvolit svůj oblíbený.

Z bezpečnostních důvodů se doporučuje, aby uživatel prováděl standardní zálohu až po opuštění Dositechu Exitem, tedy ve stavu, kdy je celý systém Dositech uzavřen.

Jako vzor a návod k sestavení zálohovacího procesu vygeneruje dva dávkové soubory ZALOHA.BAT a OBNOVA.BAT. (MENU - Záloha - Optimalizace zálohování, oba soubory jsou k prohlédnutí v adresáři \DOSITECH.) Tyto dva podprogramy lze volat z příkazové řádky nebo z ikony po opuštění DOSITECHu. Oba slouží jako funkční ukázka, kterou lze podle libosti upravit. Pro jejich uplatnění je ovšem nutné mít v počítači přístupný kompresní program PKZIP.EXE a PKUNZIP.EXE. (Oba jsou součástí instalační diskety i CD.)

Pokud jste zvyklí používat jiné archivační rutiny, např. ARJ, RKIVE, WINZIP, RAR a pod., sestavte si zálohování podle vzoru ZALOHA.BAT.

Dále je popsáno několik starších funkcí, které k tomu DOSITECH poskytuje.

7.1 Export dat na disketu.

Při pořizování dat může vyvstat potřeba přenést na disketu databázové údaje týkající se jedné dávky. V nich je uloženo více informací než ve vlastním souboru dávky. Ve formě databáze jsou zdrojová data pro dávku dosažitelná DOSITECHEM na jiném počítači pro eventuální pozdější opravy.

Zvolíte-li v MENU položku Export dat, bude počítač provádět následující akce. Nejprve se dotáže na IČZ a číslo dávky. Pokud zjistí, že existuje, dotáže se na adresu diskety, kam zdrojové databáze pro tuto dávku přenesou. Prohledá disketu, zda na ní existuje již nějaký předchozí záznam podobného typu a případně na to upozorní. Dále zkontroluje, zda je na disketě dost místa k přenosu a vytvoří na ni kopie zdrojových databází pro příslušnou dávku a další potřebné záznamy. Starší záznamy na disketě přitom přemaže.

Z toho plyne, že na jedné disketě se připojí záznam jen pro jednu dávku.

Výsledkem je komplexní záznam, který lze rozvinout na jiném počítači, kde je v provozu DOSITECH. Smysl této operace je umožnit předkladateli účtu přinést na okresní pobočku spolu s originální disketou se souborem KDAVKA.111 i zdrojovou formu této dávky. Při případných nesrovnalostech zjištěných na pobočce (ošetření pojištěnců jiné pojišťovny, neschválení výkonu revizním lékařem, neoprávněně účtovaný výkon nebo ZUM atd.) má potom sám předkladatel možnost ihned provést potřebné úpravy podle nastalých okolností.

Dalším smyslem je zálohování dat a jejich ochrana před nepředvídaným zničením.

Přenos dávky, jejíž zdrojové databáze by přesáhly 1.44 MB není tímto způsobem možný. V praxi by se tak velká dávka však neměla vyskytnout. (Znamenalo by to ošetřit v jednom zařízení za měsíc 1000 pacientů s průměrným počtem cca 35 výkonů. Tak velké zařízení by ale logicky mělo produkovat více menších dávek.)

Viz další kapitola Import dat z diskety.

7.2 Import dat z diskety.

Pro pochopení této volby je potřebné přečíst předchozí kapitolu Export dat na disketu.

Import dat probíhá opačně než export. Zvolíte-li tento příkaz z MENU, začne program prohledávat zadanou disketu, zda na ní existuje záloha nějaké dávky. Pokud ano, zjistí její číslo a příslušnost k IČZ a porovná, zda dávku s tímto označením eviduje ve vlastním DOSITECHu. Pokud ano, upozorní na to. Potom zkopíruje diskové soubory na vlastní pevný disk a upraví si další potřebné záznamy. Poté je celá dávka k dispozici pro DOSITECH a je možné s ní normálně dále pracovat.

7.3 Záloha dat (backup).

Tato kapitola je ponechána v programu jen z historických důvodů, dnes prakticky nemá význam jiný než starožitný.

7.4 Obnovení dat (restore).

Tato kapitola je ponechána v programu jen z historických důvodů, dnes prakticky nemá význam jiný než starožitný.

7.5 Kopie dat na pevný disk.

Pro snížení rizika ztráty dat nebo pro případ experimentování se systémem je vhodné provést zdvojení dat na pevném disku. Počítač v tomto případě zkopíruje obsah adresáře \DOSITECH\DATA6 do adresáře \DOSITECH\ZAL_TMP. Při existenci starší kopie se počítač dotáže, zda přepsat či nikoliv.

Tato funkce může sloužit jako dobrá záloha, avšak při selhání pevného disku jako celku je samozřejmě k ničemu.

7.6 Záloha z pevného disku.

Pokud existuje záloha provedená podle předchozího popisu, zajistí DOSITECH přenos dat z adresáře \DOSITECH\ZAL_TMP. do adresáře \DOSITECH\DATA6.

Protože se tímto voláním vystavujete značnému riziku ztráty dat z \DOSITECH\DATA6, počítač Vás varuje a vyžaduje pro spuštění trojpísmenový souhlas vypsáním slova ANO. Tím se předejde případnému neopatrnému nebo nechtěnému užití této funkce.

7.7 Optimalizace zálohování.

[Viz.](#) výše výklad k obecnému zálohování.

8 Windows.

Ačkoliv je Dositech 8 "dosovský" program, je samozřejmě kompilován tak, aby běžel i pod operačním systémem Windows libovolné verze. Když už jej ale uživatel pod tímto systémem provozuje, bylo by vhodné, aby program využíval některé vlastnosti Windows, i takové, které DOS z principu nedovoluje.

Jestliže v pracovním adresáři Dositechu (\Dositech) je přítomen také soubor Dech32.exe, může Dositech jeho prostřednictvím volat i 32bitové knihovny Windows. Proto od verze Dositechu 8.06 a verze Dechu 1.05 se při instalaci Dositechu oba programy sdruží a navzájem si pomáhají.

8.1 Aktivace služeb Windows.

V základním stavu (např. po instalaci) nejsou služby Windows aktivovány, to znamená, že Dositech pracuje tak, jako by v jeho okolí byl pouze systém DOS. Uživatelé Windows mohou ale služby aktivovat v této funkci Menu. K úspěšné aktivaci je třeba přítomnosti Windows v počítači a přítomnosti souboru Dech32.exe v adresáři \Dositech. Při aktivaci si Dositech prověří možnosti systému a služby zapne.

Na tomto místě uživatel může služby Windows také vypnout.

Aktivace může ve výjimečných případech také skončit neúspěchem (např. málo RAM, chybně nebo nedostatečně instalované Windows apod.), v tom případě to Dositech oznámí.

Jako dvě základní služby volá Dositech Windows v případě Labelu diskety a při tisku na grafické tiskárny (využívá standardní Notepad).

8.2 Celobrazkový režim.

Při provozu je žádoucí, aby Dositech byl spuštěn v celobrazkovém režimu, t.j. aby jeho základní okno bylo roztaženo po celé obrazovce. V Dosu nebo Windows nižší než Win2000 ani jiná možnost není. V pozdějších verzích Windows je možné spuštění "V okně", což vede ke zpomalení vzhledem ke grafickému zobrazení. Obecně je proto nezbytné, aby si uživatel nastavil celobrazkový režim ve svých Windows (Dositech sám bohužel do konfigurace v tomto smyslu nemůže zasáhnout). Zpravidla je potřeba upravit spouštěcí ikonu Dositechu (pokud je zavedena), nebo kdykoliv dvojhmatem ALT-ENTER. To platí zejména pro Win2000 a WinXP ([viz.](#) Celobrazkový režim při instalaci.) U novějších Windows 7/Vista se mohou vyskytnout problémy s grafickými ovladači ([viz.](#) Provoz ve Windows 7/Vista.)

8.3 Velikost grafického tisku.

V novější době provozu Windows začíná převažovat používání grafických tiskáren na rozdíl od starších, byť spolehlivějších znakových tiskáren. Pokud máte grafickou tiskárnu, je pro její použití nutno zapnout v MENU-Servis-Konfigurace-Přesměrování tiskárny klíč **G**, což znamená grafický tisk. Vlastní komunikace s tiskárnou potom probíhá tak, že Dositech volá svůj pomocný driver Dech32, ten obejde frontu tiskárny a vytiskne požadovaný formulář přímo graficky. (Mezitím si uloží na disk soubor .prn). Jedinou komplikací může být nevhodný rozměr výtisku, protože Dositech sám nerozpozná detailní nastavení tiskárny. Pokud je tedy výtisk příliš velký nebo malý, je možné ho libovolně zmenšit nebo zvětšit pomocí konfigurace Dech32 - klíč č. 210 SCALE-TISK. Musí se editovat hodnota Dech32 v adresáři Dositech, ale to je při volání této funkce automaticky zařízeno. Nejčastějším případem úpravy této hodnoty je její zvětšení na hodnotu 2.00. Pokud je to nevhodné, můžete uvést jakoukoliv jinou hodnotu zvětšení.

8.4 Provoz ve Windows 7/Vista

V letech 2009/10 byl firmou Microsoft uveden na trh systém Windows Vista (vývojová verze 6.0) a později Windows 7 (vývojová verze 6.1). Tento systém se od dřívějších Windows XP (vývojová verze 5.1) významně liší, zejména přizpůsobením modernější video-technologie a síťové komunikaci, na druhé straně obsahuje (zřejmě z komerčních důvodů) oproti starším systémům řadu omezení.

Windows Vista byl evidentně nezdařený projekt, který obsahoval tolik hrubých chyb, že byl fakticky stažen z trhu a v roce 2010 ho již nahrazuje Win7. Ale i u něj je ze stejného důvodu nutno očekávat další vývoj.

Dositech pod Win7 běží v plném rozsahu, omezení a nedostatky systému nahrazuje speciální ovladač Dech32, který v tomto případě musí běžet (jak je to obvyklé u 32bitových softwarů) na pozadí Dositechu. Znamená to, že Dech32 se spouští těsně před startem Dositechu, po celou dobu běhu Dositechu je přítomen v paměti a obsluhuje chybějící součásti části Windows; s ukončením Dositechu se pak uzavírá u Dech32.

Z technického hlediska se spuštění Dositechu pod Win7 liší od jiných systémů ve dvou krocích:

- 1) Na rozdíl od normální instalace, kdy v adresáři \DOSITECH stačí přítomnost jediného souboru DOSITECH.EXE, je ve Win7 třeba ještě dvou dalších souborů: Dech32.exe a Dbox.exe (oba se například automaticky přihrají z instalačního CD).
- 2) Na rozdíl od jiných systémů, kde se spouští (poklepáním nebo příkazem) "DOSITECH.EXE", ve Win7 se spouští "**Dech32.exe -DW7**". To znamená, že se spouští Dech32 s parametrem -DW7 (to znamená *Dositech pod Windows 7*).
Důležitá je tedy mezera před klíčem -DW7.
(Příslušná spouštěcí ikona se vytváří například při instalaci z CD nebo je jí možné vytvořit přímo v Dositechu v MENU>Windows.)

Dech32 spuštěn tímto způsobem zajistí celoobrazovkový režim ve Win7 a sám spustí Dositech, který už běží stejně jako v jiných systémech (např. WinXP).

Poznámky:

- Objeví-li se při spuštění Dositechu systémová hláška "Program není kompatibilní s operačním systémem Windows 7 ...", znamená to, že se Dositech musí spustit s pomocí ovladače Dech32 (tedy \dositech\Dech32 -DW7). Jinak to neznamena vůbec nic.
- (Parametr -DW7 znamená "Dositech pod Windows 7"). Pokud si nevíte rady, jak spustit program s parametrem, Dositech sám vytvoří spouštěcí ikonu, kde je to zařízeno (MENU>Windows>Ikona na Plochu (od ver. 8.56))
- Po instalaci je standardně nastaven celoobrazovkový režim. Můžete ho ponechat pokud Vám vyhovuje. Můžete ho zmenšit na velikost "V okně" pomocí ALT-Enter nebo natrvalo klíčem v MENU>Windows>Windows 7.
- V MENU>Windows>Windows 7 je dále možnost ovlivnit barvy - na některých počítačích se občas zkrslí při roztažení přes celou obrazovku. Původní barvy se objeví po přeprnutí klíče.
- Pokud není správně nastavena čeština ve Win7, může se zapnout interní čeština Dositechu, rovněž v MENU>Windows>Windows 7
- V MENU>Windows>Windows 7 je rovněž klíč "Dositech ve Win7" - pokud je nastaven, vyvolá se Dositech v režimu Win7 vždy, když se zavolá Dech32 (a to i bez paramertu -DW7)
- U starších počítačů je ovladač obvykle dostupný obrazovkový ovladač pro Windows XP. Pokud se aktivuje i v prostředí Win7, může se s úspěchem volat přímo Dositech.exe bez podpory Dech32. (Zřejmě to neplatí u 64bitového HW)
- Některé operace s číselníky, jako Aktualizace nebo Indexace - se mohou na některých starších počítačích zpomalit - namísto několika vteřin mohou trvat třeba i minutu. Rychlost lze ovlivnit klíčem "Rychlost obrazovky" v MENU>Windows>Windows 7. Obvyklé optimální nastavení je přibližně uprostřed mezi krajními hodnotami 0 - 9.

Poznámky pro pokročilejší čtenáře a zájemce.

Všechny operace se odehrávají v adresáři \dositech. Po spuštění Dech32 -DW7 nejprve Dech32 zkontroluje přítomnost dosbox.exe, sdl.dll a sdl_net.dll. Všechny 3 jsou přítomny v samorozvíjejícím dbox.exe; je-li přítomen, Dech32 si ho sám rozvine. Dále zkontroluje, zda existuje dosibox.ini (uživatelské nastavení), pokud ne, vyrobí si default. Z něj vždy! vygeneruje dosibox.cnf, což je konfigurační soubor pro aplikaci dosbox.exe. Dosbox je pokročilý shareware, který je naprogramován na bázi SDL (Simple DirectMedia Layer) - tedy knihoven, které zařídí výstup na obrazovku vlastními silami (obcházejí standardní knihovny Microsoftu).

Když je vše v pořádku, Dech32 interně zavolá "dosbox -noconsole -conf dosibox.cnf". Soubor dosibox.cnf nemůže uživatel měnit (můžete si ho přečíst a použít i pro jiné programy než Dositech).

Sám Dech32 běží nadále jako rezident a odposlouchává zprávy z Dositechu prostřednictvím souboru dositech.msg a pokud se jedná o 32bitové služby, sám je vykonává.

Při řádném ukončení Dositechu (MENU>Exit), se zároveň uzavře dosbox i Dech32. Nestandardní uzavření Dositechu (v okenním režimu zakřížkováním) je ošetřeno a dosbox i Dech32 se současně uzavrou - jen při příštím spuštění Dositech vydá Dositech běžné upozornění (nijak nevýznamné). Pokud je spuštění Dech32 přítomen (bezobsažný) soubor s názvem -DW7, je to totéž, jako by se Dech32 spouštěl s parametrem "Dech32 -DW7"

9 Servis.

9.1 Revize celkové částky.

Tato funkce slouží uživateli k ověření správnosti všech údajů, z kterých vyplývá celková požadovaná finanční částka. Při typování v zdravotnickém zařízení může uživatel používat buď jiné verze číselníků než právě platné nebo může mít kontrolu z číselníků úplně vypnutou. V důsledku toho může být přiřazení bodové hodnoty výkonu nebo úhrady za kategorii při hospitalizaci nesprávné.

VZP ovšem neproplácí částku, která je uvedena v souboru KDAVKA, ale na základě kódů příslušných položek stanoví konečnou sumu za dávku podle vlastního výpočtu.

Při volání této funkce tedy nejprve program přečte hlavičku dávky. Zjistí, zda dávka byla pořízena programem DOSITECH. Pokud ano, ověří přítomnost číselníku výkonů a číselníku kategorií. Pak začne od začátku prohledávat věty dávky označené 'V' nebo 'K'. Přečte příslušný kód a přičte si z vlastních číselníků příslušné bodové ohodnocení. Takto provede součet bodů a přímého materiálu za celou dávku. Pokud příslušný kód nenalezne, považuje jeho bodovou a cenovou hodnotu za nulovou.

Pokud při prohledávání narazí na ZUM, přečte uvedenou částku Kč a bez ověřování ji přičte.

Na závěr potom vydá porovnání nově stanovené ceny s cenou uvedenou v dávce jako informaci pro uživatele.

9.2 Osvěžení po havárii.

V případě, že havaruje hardware (výpadky proudu, poruchy disku atd.) nebo systém (např. viry nebo neodborné zásahy), může to mít teoreticky i destruktivní důsledky na data pro DOSITECH.

V tom případě se objeví obvykle hlášení o systémových chybách. Příčin a důsledků takových havárií může být mnoho a nelze je souborně popsat. Při Osvěžení dat po havárii DOSITECH zkoumá fyzicky vlastní data a snaží se zachránit alespoň to, co lze. Tato služba není však samozřejmě účinná, jsou-li data zcela zničena nebo neexistují.

Počítač se nejprve dotáže na číslo dávky, potom provede prohlídku, ostatních dávek se nevěší.

9.3 Profylaxe souboru.

Při provozu počítače se výjimečně mohou přihodit různé technické závady při zápisu souborů na pevný disk. Pokud dojde k poškození, Dositech se brání tento soubor použít a podá chybová hlášení #203;Error nr ...". Pomocí Profylaxe lze často dosáhnout nápravy nebo alespoň informace o druhu závady. Zavoláte-li profylaxi, program se zeptá na přesný název souboru i s cestou, který buďto znáte nebo Vám ho dosadí nápověda po F1.

9.4 Export a Import rodných čísel.

Aby se zamezilo chybám při zařazení pacientů ke správným pojišťovněm, je v DOSITECHu možné zavést registr rodných čísel se jménem RC_REG.DBF v adresáři \DOSITECH\DATA6. Registr obsahuje seznam rodných čísel, které byly v historii pořizování zavedeny do dávek. Pokud ZZ zašle tento seznam VZP na disketu, VZP mu vrátí disketu s informací, u kterých pojišťoven jsou pacienti evidováni. DOSITECH je schopen tuto informaci přečíst a aktualizovat tak registr.

Jestliže je v registru známa příslušnost rodných čísel k pojišťovnám, program potom upozornuje na případné chyby.

Normálně je služba registru vypnutá. Zapíná se volbou [Konfigurace](#) (Registr rod.č.) na hodnotu 1 nebo 2. Jakmile tuto konfiguraci uložíte na disk, vytvoří se prázdný registr (kromě případu, že již byl dříve zaveden), do kterého se zapisují všechna rodná čísla, která budou uvedena na jakémkoliv účtu. Zpočátku nebudou rodná čísla přiřazována k pojišťovnám.

Při aktivaci Export se z existujícího registru vytvoří na disketu soubor XXXXXXXX.I01, kde XXXXXXXX je IČZ zařízení. Na základě tohoto seznamu vrátí VZP na disketu soubor XXXXXXXX.O01. Ten si potom DOSITECH přečte aktivací EXPORT.

Při Exportu se čtou jednotlivá rodná čísla z diskety a porovnávají se s registrem. Je-li rodné číslo v registru nalezeno, zapíše se k němu příslušná pojišťovna z poslední doby. Pokud došlo ke změně pojišťovny, starý obsah se přemaže.

Podle principu této služby tedy ZZ nemůže svůj registr nijak měnit, může do něj jen přidávat rodná čísla. DOSITECH potom hlásí příslušnost k jiné pojišťovně při omylu (volba 1 v Konfiguraci) nebo i absenci v registru (volba 2 v Konfiguraci). Všechna hlášení jsou jen varovná a nebrání zápisu jakéhokoliv rodného čísla.

9.5 Licence.

Pro plnohodnotný provoz Dositechu 8 je třeba licenční kód, který za poplatek vystavuje autorská společnost. Pokud při spuštění Dositech zjistí, že nezná tento kód, zeptá se na něj a platný kód zapíše do souboru \DOSITECH\D32LIC.DBF, dál už se na něj až do expirace kódu neptá. Kromě toho je ale možné vložit jiný licenční kód kdykoliv.

Po zavolání této funkce ukáže program přehled platných licencí, které vede v patrnosti, společně s expiračním datem. Na F10 je možno vložit další licenci. Z toho plyne, že Dositech 8 umožňuje pracovat s několika licencemi najednou. V tom případě je v tabulce aktivní licence označena šipkou, změnu je možné snadno provést osvětlením a Enter. Licenci nelze smazat, sama z programu zmizí po své expiraci.

Režim s více licencemi je vhodný pro pořizovací firmy.

9.6 Servis Kartotéky.

Profylaxe prohlédne fyzicky databázi OBVOD a vymaže z ní nevyhovující nebo vadné záznamy, doplní chybějícími rodnými čísly z Kapitace a opatří novými indexy pro rychlé vyhledávání.

Statistika má podobné vlastnosti jako obecná ([Statistika](#)).

Transfer rodných čísel slouží spíše k nouzovému doplnění Kartotéky, pokud není žádný jiný zdroj k dispozici. Doplní ta rodná čísla beze jmen, která nalezne v účtech přítomných v adresáři \DATA6.

9.7 Konfigurace.

DOSITECH lze poněkud přizpůsobit rozličným požadavkům a nároků různých uživatelů. Pro nastavení odchylek od normálu je možné v konfiguraci zapnout či vypnout tyto funkce:

Kartotéka pacientů : program volí mezi klasickým přístupem do dokladu podle čísla dávky a pojišťovny nebo prostřednictvím Kartotéky pacientů. V druhém případě je klasický přístup samozřejmě rovněž k dispozici.

Hledání dokladu pacienta : při zapnuté Kartotéce prohledává vhodné dávky buď mezi všemi nebo jen dosud nevytvořenými nebo starými 99 dní.

Nabídka čísla dokladu : Při vstupu do nového dokladu prostřednictvím kartotéky je možné zvolit jakékoliv číslo, ale program nabízí buď maximální mezi všemi přítomnými dávkami nebo vybírá maximum jen z letošních (přičemž ignoruje loňské a starší vytvořené dávky).

Monochromatický režim : na nebarevných monitorech jinak zvýrazňuje znaky.

Součty výkonových řádků: předběžné kontrolní zadání pře typováním dokladu.

Sestupná sazba za oš. den : zapíná a vypíná výpočet financí za ošetrovací den.

Kontrola na omezení výkonů : varuje při typování ambul. výkonů v hospitalizaci.

Kontrola počtu kategorií : oznamuje nesoulad součtu kategorií a ošetrovacích dnů.

Zobrazení info : vypíná se zobrazení součtů za celou dávku.

Čeština na tiskárně: umožní tisknout v kódu Latin2, Kamenický nebo bez diakritiky.

Přesměrování tiskárny: V případě potřeby namísto na tiskárnu zapisuje do souboru DOSITECH.PRN. Tato potřeba vyvstane při použití novějších grafických tiskáren, které pod Windows neumějí zpracovat znakový tok dat. Při této zapnuté volbě je tisk uložen do souboru, z kterého uživatel kdykoliv může tisk provést externě jinými prostředky (např. Notepadem apod.). Při zapnutých službách Windows se dokonce Notepad sám přihlásí. Od verze Dositech 8.19 je k dispozici hlavně volba G tohoto klíče, který zařadí přímý grafický tisk prostřednictvím Dech32. (Viz [Velikost grafického tisku](#)).

Nabídka typu dávek: Při zakládání dávky se Dositech obvykle zeptá na typ dávky (např. Ambulantní, Hospitalizační apod.). Pokud ZZ zpracovává jen jediný typ dávek, může si kdo tohoto klíče zadat písmeno, identické s osvětleným písmenem v nabídce Typů dávek (např. Ambulantní = A, Hospitalizační = H, Recepty = C atd.)
Normálně je poloha klíče = 0.

Opakování dopravních údajů: po Enter na nevyplněný údaj opakuje SPZ vozidla na Enter.

Opakování kódu výkonu: po Enter na nevyplněný údaj opakuje předchozí kód výkonu.

Umístění lokalizace zubu: lokalizace buď na začátku nebo na konci řádku.

Opakování lokalizace: po Enter na nevyplněný údaj opakuje předchozí lokalizaci.

Lokalizace nepovinná x zakázaná: může považovat každou nepovinnou lokalizaci za zakázanou.

Nabídka čísla lékaře v IČZ: koncové trojčíslí IČZ opakuje nebo nabízí změnu.

Výpočet bodů v dopravě:

Zobrazení PMA: volitelně zobrazí minutáž nebo PMA (obě se na obrazovku nevejdou).

Kontrola rod.č. z registru: Upozorní na příslušnost k jiné pojišťovně ([viz výše](#)).

K vyplnění každé položky slouží nápověda na obrazovce. Po vyplnění konfigurační tabulky musíte na dotaz uložit konfiguraci na disk, aby vstoupila v platnost. To se provede klávesou F2 nebo projetím seznamu až na konec; program se zeptá, jestli s tím souhlasíte. Platnost trvá až do doby, než ji sami změníte, t.zn. počítač si ji pamatuje i když ho vypnete.

9.8 Konfigurace receptu.

Pro snadnější pořizování je možno nastavit určité Konstanty jako např. Datum, IČZ, Skupinu léčiv apod, které se do dávek ukládají, aniž by se musely vyplňovat. Některé (méně důležité) údaje je možno vyloučit zcela. Podle vlastního uvážení je možno zadat 26 částých kódů, které jsou potom dostupné na dvojmat ALT písmeno. Uživatel si může dále zvolit, zda chce vyplňovat cenu za jednotkové množství nebo celkovou cenu vydaného léčiva.

Pozn. Voláte-li program DOSITECH s argumentem APOTECH nebo přejmenujete-li DOSITECH.EXE přímo na APOTECH.EXE, funguje program jen na pořizování receptů a ortopedických poukazů a neobtěžuje obsluhu servisem ostatních typů dokladů.

9.9 Časté výkony.

Dositech si pamatuje 20 nejčastějších kódů výkonů, které se zapisují do různých dokladů. Zde se edituje tabulka 20 hodnot - může jich být i méně. V dokladu samotném pak, kdy program očekává zápis 5místného kódu výkonu stačí dát např. ALT F1 a kód se doplní z tabulky.

9.10 Zpětná konverze.

Zpětná konverze je velmi silný nástroj Dositechu. Umožňuje totiž z hotového standardního souboru KDAVKA vyrobit databáze v interním formátu Dositechu. Dávky takto "zpětně konvertované" je pak možné používat stejně jako by byly pořízené v Dositechu, t.zn. např. opravit a znovu vytvořit. Samozřejmě je umožněna konverze jen dávek příslušného IČZ.

Appendix.

Uveďme si pro názornost jednoduchý příklad typování krátké dávky výkonů v ambulantní péči:

Po zapnutí počítače napíšete z příkazové řádky DOSu příkaz CD\DOSITECH a stisknete ENTER (nastaví se pracovní adresář).

Dále napíšete DOSITECH a stisknete ENTER (spustí se program).

Pokud program nenalezne některý z číselníků, oznámí to a čeká na povel. Stiskněte jednu libovolnou klávesu (např. ENTER).

Objeví se hlavní MENU a Vy stisknete opět ENTER. Počítač vyžaduje číslo dávky a číslo pojišťovny.

Uvedete číslo dokladu a pro vynucení přechodu do další kolonky opět stisknete ENTER.

Nyní vyplníte IČZ, odbornost, variabilní symbol (případně stisknete ENTER), rodné číslo (je-li devítimístné, opět přidáte ENTER) a podle potřeby základní diagnózu (není-li uvedena nebo je-li trojmístná, doplníte ENTER). Nabídne se přehledové okno pro záznam výkonů.

Vyplníte datum provedení prvního výkonu a kód tohoto výkonu. Byla-li uvedena hlavní diagnóza, je-li počet provedení uvedeného výkonu roven 1 a chcete-li zaznamenat další výkon, stisknete např. PGUP. Řádek zaznamenaného výkonu se odsune níže a na jeho původním místě se objeví řádek nový.

Je-li datum výkonu stejné jako u předchozího záznamu, stisknete ENTER. Datum se opíše a Vy napíšete kód dalšího výkonu.

Předpokládejme, že chcete ještě zaznamenat k tomuto účtu kód náhrady číslo 4. Stisknete tedy nyní klávesu F9. Zvukový signál znamená zápis posledního napsaného výkonu. Objeví se okno náhrad. Stiskněte 3 krát po sobě ENTER (nebo šipka DOLŮ) a mezerník. U náhrady číslo 4 se objeví znak X. Pro uložení tohoto údaje stisknete F8 (nebo '+'). Ozve se krátké pípnutí na důkaz,

že došlo k zápisu a kurzor se vrátí do okénka pro záznam výkonů. Nechcete-li přidávat další výkony ani ostatní diagnózy apod. stisknete F8 (nebo '+'). Můžete stisknout i ESC, neboť výkony již byly zaznamenány dříve.

Zmizí okénko pro záznam výkonů a kurzor se přesune opět do kolonky pro číslo dalšího dokladu. Pokud chcete další doklad zaznamenávat, postupujete stejně, jak bylo popsáno u předchozího. Stisknete-li však místo toho klávesu ESC, vrátí se program do základního MENU.

Takto natypovanou dávku můžete od nynějška kdykoliv zpracovat do souboru na disketu, prohlížet či opravovat a doplňovat.

Chcete-li nyní program řádně ukončit, stiskněte ALT E (přechod na Exit v MENU) a ENTER (návrat do operačního systému).

Autorská práva.

THEMIS, 28.října 563, 511 01 Turnov.

Tato společnost je registrována jako sdružení podle zákona 83/1990 Sb. s IČO 15045595.

Jakožto autorské dílo je chráněn zákonem 121/2000 Sb. (Autorský zákon). Veškerá autorská práva programu Dositech 8 vlastní členové společnosti Themis. Společnost Themis zajišťuje support programu.

Všichni oprávnění uživatelé se mohou obracet na autorskou společnost písemně s připomínkami. K vyřešení naléhavých dotazů, týkajících se funkce programu je možno se v obvyklé pracovní době telefonicky obrátit na číslo 604 407 711 nebo 606 136 664.

Elektronickou poštu přijímá autorská společnost přednostně na adrese **support@themis.cz**. (Je možné rovněž použít obecnou adresu themis@themis.cz).

Všechny informace týkající se lékařského software společnosti Themis naleznete na adrese **http://www.themis.cz**. Na stránce <http://www.themis.cz/dositech> (dositech.themis.cz) najdete k volnému stažení poslední verzi programu DOSITECH 8, poslední aktuální číselníky, ceník licencí, Časté otázky a odpovědi a mnoho dalších informací.

Prosíme všechny uživatele, aby nežádali zodpovězení otázek týkajících se hardware, základních znalostí ovládání počítače nebo metodiky vedení zdravotních dokladů. Předpokládáme, že po pozorném přečtení tohoto manuálu nebude telefonní linky zapotřebí.

2. května 2011.
